

וטהר לבנו

חידושים וחיזוקים

פורים

לעילוי נשמת

גדליה בן יעקב

נ.ל.ב.ע בטו' באדר

ולעילוי נשמת

מרן שר התורה

רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל

נ.ל.ב.ע בטו' באדר

קט"ו אלול תש"פ לא מצאנו להפסקה כי הספס מהיורף מאז כי נאמר קיים זמנו 2106
ואיננו הגורו מצטרף המחדר גאון ג'הציל טוניה נ'האזיקה ה
הייקעני

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבכנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים (2/6 כרכים נתרמו)

לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לסט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מחנכב זה משמים,

ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שנקבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

בס"ד יש כבר 1950 עמודי חידושים ל5 הכרכים, חסר עוד 50 עמודים

בשביל שיחיה בכל סך 400 עמודים

כרך בראשית + מועדים נתרמו - יש כבר בו 380 עמודים ועם יהיה בו גם הגדה של פסח 580

וטהר לבנו – פורים

תענית אסתר

מסעודת אותו רשע, השאלה איך יהודי זמנו ידעו להסכים עם ידיעת מרדכי שהגזירה אכן רק בגלל שהשתתפו בסעודת אותו רשע?!

אומנם בצום אסתר שגור מרדכי על כל היהודים לצום דווקא בחג פסח במקום לאכול מצות, כל היהודים התאחדו ושמעו למרדכי, כאן הוכיחו שהאמינו בלב שלם שלא מרדכי אשם בגזירה אלא הם קיבלו את דבריו שזה בגלל שנהנו מסעודת הרשע לפני 9 שנים, ואמונתם זו במרדכי וחזרתם בתשובה זה עצמו יצר את הנס שנהפך הפחד לשמחה וליום טוב

ולכן צמים עד היום את צום אסתר, בכדי שגם אנחנו נזכור שעלינו להתחזק באמונת חכמים ולסמוך על דעתם הרחבה ועל ראייתם המעמיקה והעל טבעית שבאה להם מכוח התורה הקדושה!!! וזה רלוונטי עד עצם היום הזה!!! כי מי לא מרגיש חוסר באמונת חכמים מושלמת!!! ולכן אנחנו צמים!!! במטרה להתחזק כאז כך גם היום!!!

וזה סוד המגילה, שהיא "אסתר", לקרוא בין השורות, להעמיק ולהבין שמה שנסתר שונה מהמראה החיצוני, ושנוכח ונאמין, שמרדכי - גדולי הדור "ידע את כל אשר נעשה", שגדולי ישראל רואים את האמת ההפוכה מהנראה לעינינו שלנו, וחובה עלינו לסמוך עליהם בשלימות ובלי שום פקפוק.

כאשר ציווה עליה מרדכי - האם אסתר תמיד שמעה בקול מרדכי

אך באמת צריך להבין מדוע מרדכי לא רצה שהמלך ידע שהוא המציל? כתוב **במדרש ובתרגום** שמרדכי שמע שבגתן ותרש רצו להרוג את המלך וגם את אסתר וכוונתו היה רק להציל את אסתר, ולכן לא רצה הכרת הטוב מהמלך, **ויתכן** להסביר עוד כי כאשר יודע למלך שמרדכי הוא דוד אסתר יבין המלך שמרדכי התכוון להציל את אחייניתו ולא את המלך, ויהיה בזה פגם שמרדכי קיבל שכר על הצלה שלא הייתה טהורה במטרה להצלת המלך, לכן מרדכי ציווה את אסתר לא לגלות שהוא סיפר כך שהוא לא יקבל שכר.

ולפי זה אסתר שגילתה למלך, לא פעלה נגד רצונו של מרדכי, כי אכן ברגע שביקשה מהמלך שלא יגלה למרדכי שידוע הוא שמרדכי הצילו, ממילא המלך לא יגמול טוב עם מרדכי, וכך לא תיגרם מבוכה למרדכי כשיתגלה שהתכוון להציל את אסתר.

ואסתר העמיקה, ולא פעלה בתמימות ובפשטות, כי יש כלל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, והיא פעלה והעמיקה כיוסף, שהבין שכל התגלגלותו למצרים ובבור האסורים היה במטרה להיות מושל במצרים ולהציל את העולם בימי הרעב, ולהכשיר את עם ישראל שיהיו ראויים להיגאל ממצרים למרות טומאת מצרים.

אז גם היא העמיקה מדוע היא נקלעה כמו בכלא, להיות אשת אחשוורוש, ואז כשראה שמרדכי גילה סוד שהציל את המלך, אז הבינה שזה פתח להצלה מיוחדת לעם ישראל, והיא השתמשה בכלל שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, כי אחרי התעמקות היא הבינה שזה לא סותר את רצונו של מרדכי.

ואכן מלבד החידוש שמבליט החומת אנך בשם היערות דבש, שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם אפילו שמקור לא רוצה שיאמרו בשמו!! החידוש הנוסף שנראה לעיניך שהתחדש כאן שזה לא רק בדברי תורה אלא גם במצוות, כי אמירה זו הייתה להצלת נפשות, להציל את אסתר ממיתה, וגם בדבר מצווה שייך מביא גאולה לעולם.

ראיתי הסבר נפלא בשם **הסבא מקלם**, ומאוד נהניתי מדבריו, רק ראיתי לנכון להוסיף קצת על דבריו כמענה לשאלה, ששאלו אותי מדוע עלינו לצום היום את צום אסתר שנקבע מלפני 2500 בערך?!

והתשובה לכך היא קצת באריכות, שהנה כאשר מרדכי הצדיק צעק והזהיר את היהודים שלא ישתתפו במסיבה ובסעודה של אחשוורוש לעגו לו, וטענו שכלום לא יקרה ואדרבא זה רק מקרב את היהודים למלכות, ואכן לאחר מכן עברו 9 שנים של שקט לעם ישראל, וזה הוכיח למתנגדי מרדכי שהם כביכול צודקים ושמרדכי הצדיק הינו רב קיצוני בדעותיו שסתם מאיים וסתם מפחיד!!!

וכשהתחילו גזירות המן לאחר 9 שנים מהסעודה היו שטענו שדווקא מרדכי הצדיק הוא זה שיצר את המהומה ואת השנאה והוא ורק הוא אשם בהתגרות עם המן ובגזרותיו, כי אם מרדכי לא היה מתגרה עם המן בגלוי לעיני עבדי המלך, ממילא המן לא היה כועס ולא היה גוזר גזירת שמד על ישראל!!

וברור שהעיתונים כמו עיתוני זמננו היו מלאים בכותרות ראשיות "מרדכי הבוגד" או "קיצוניות מטורפת" וכן בסגנון כזה שיש הרבה ארס ושצף קצף כנגד גדולי ישראל, אבל מרדכי "ידע את אשר נעשה" – הוא ידע לחבר שכל גזירת המן נוצרה אך ורק בגלל שהיהודים לפני 9 שנים נהנו

החיד"א מוכיח שמרדכי ציווה על אסתר לא לגלות לאחשוורוש שהוא מרדכי זה שסיפר לה על בגתן ותרש, אבל אסתר ידעה **שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם**, לכן היא כן סיפרה למלך שמרדכי הוא זה שסיפר לה, אבל היא ביקשה מהמלך שלא יספר שמרדכי סיפר לה.

ולכן מסביר החיד"א **בחומת אנך** שבשונה ממנהג המלך, מרדכי לא קיבל שכר מהמלך מיידית, כי אסתר ביקשה ממנו שלא יתגלה למרדכי שהוא הציל את המלך, עד שסופרי המלך כשנדדה שנת המלך קראו שהמלך עדיין חייב הכרת הטוב למרדכי על שהצילו ממוות, וזה היה בבחינת "וימצא כתוב" שכביכול היה כתוב בצורה משונה מצד אחד שמרדכי הציל את המלך, ומצד שני שזה אמור להישאר בסוד.

ולפי זה מכוח מצב זה שנדחה שכרו של מרדכי, נוצר הנס של נפילת המן, שהמן חיפש כבוד ובסופו של דבר הוא הושפל והחל נפילתו בפני מרדכי שרכב על הסוס המלכותי כשהמן משרתו.

ולא רק תחילת הנפילה אלא גם גזר דינו של המן להריגה נוצר מסיפור זה, שמובא **בנחל אשכול** בשם **הראשונים** שכאשר אמר המלך בכעסו על המן "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית", שטען שהמן רוצה לעשות עבירה במלכת המלך, ובמקרה כזה דינו של המן למוות, אבל עדיין זה בושה למלך להרוג את המן על סיפור מבייש ואישי כזה.

לכן התאים מאוד למלך דברי חרבונו, שהזכיר שהמן רוצה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך - שהצילו ממות, ובוזה היה עילה טובה למלך להרוג את המן בעוון מרידה שזמם להרוג את אוהבי המלך הנאמנים למלך ומצילי המלך, ולא על עניין משפחתי לא נעים.

ואומנם אחרי הכל מדהים שהנס **נפעל על ידי מה שאסתר פעלה בניגוד לציווי ורצון מרדכי**, נגד רצון גדול הדור, ואיך יתכן הדבר שהנס יגרם מאי ציות לגדול הדור?

וטהר לבנו – פורים

גרם וגלגל את הצלת הפורים, כי היא פעלה מתוך אמונה ועמקות ישרה בדברי חכמים על פי האמת הצרופה, לכן הצליחה ולא כשלה, וזה המסר לדורות.

ואולי כל זה טמון בפסוק **"ואת מאמר אסתר קיים דברי הפורים האלה ונכתב בספר"**, שאסתר שאמרה למלך בשם מרדכי - שגילתה שמרדכי הוא המציל וזה נכתב בספר, וזה

עשה משתה לכל שריו ועבדיו

אבל בכל זאת עדיין יש בחג הפורים מיוחדות נפלאה מאוד!!! ואדרבא היא הנותנת שיש כאן נס עצום וגם קבלת התורה בדרגה גבוהה גם במצב של גלות גם כשהיו עבדי אחשוורוש!!! וזה מה שנותן לנו השפעה טובה וכוח גם בגלות הארוכה לחיות בניסים, וגם לזכות להתעלות בדרגות גבוהות מאוד!!! כמו קיימו וקיבלו מתן תורה מתוך אהבה ושמחה!!! גם מתוך שהיו עבדי אחשוורוש!!!

בגלל שהיהודים השתתפו בסעודת המלך לכל שריו ועבדיו, לכן הם נחשבו **עבדי אחשוורוש ולא עבדי ה'**, ולכן **לא אומרים הלל** למרות שחזרו בתשובה שלימה ולמרות הנס הגדול, ולמרות שזכו לקבל בפורים את התורה באהבה ובשמחה **"קיימו וקבלו"**, ונלמד מזה עד כמה חמור הפגם מה שלא מקשיבים לרבנים ולגדולי ישראל!!! שהרושם הרע נשאר גם בסוף שחזרו בתשובה!!!

ובראות המן את מרדכי עומד בשער המלך

ואולי בהתחלה עוד קודם שהמלך נתן להמן לשלוט על עם ישראל, מרדכי הראה את השטר להמן בכדי להודיע לו שלמרות שאתה המן דורש שישתחוו לך כעבודה זרה אבל היות ואני מרדכי האדון שלך, לכן אני לא מסכים לך, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין חלות בעבודה זרה של המן, וככה רצה מרדכי למנוע עבודה זרה מעבדו ולמנוע עבודה זרה מרבים.

וגם מרדכי ידע שהמן הוא רשע, ומזרע עמלק שמתכנן לגדול ולהשמיד את היהודים, לכן מרדכי הקדים את גזירת המן בצעדים משלו, שהנה המן עשה עצמו לעבודה זרה ודרש שכולם ישתחוו לו, ואיך אכן העז לעשות כן, הרי יש מלך מעליו, ואיך הגיע לך שאפילו המלך הסכים לךך ואף המלך צווה שכולם ישתחוו להמן שהיה רק שר???

אלא המן סבר ובעצם הוכיח שהאמונה ובמקרה שלו זה היה אמונה שהוא עבודה זרה, יותר חזקה מכל מלכות, שהאמונה לא כפופה למלכות, ובנס גלוי המלך אחשוורוש עצמו הסכים לךך כי גם הוא הסכים שישתחוו להמן למרות שהוא אינו מלך!!

לכן בא מרדכי והשתמש באותו כוח, זה מול זה, וטען אני בא בכוח האמונה האמיתית שאני יהודי ואני עבד ה', ולא כפוף לחוקי מלכות אחשוורוש כי האמונה מעל העבדות למלך.

וממילא אם אני בגלל האמונה לא כפוף למלך כי גם אתה מסכים לךך, אז אני לא עבד של המלך, רק עבד של בורא עולם, וממילא **"כל מה שקנה עבד קנה רבו"** ואתה שלי וכל מה ששלך - שלי הוא, וגם המלך הגוי יסכים לךך כי גם לשיטתך המן כך זה עובד וגם המלך אחשוורוש הוכיח שהוא מסכים לרעיון זה.

ולכן עבדי המלך נהנו מהוויכוח המעניין ורצו לראות אם אכן יעמדו ויצדקו דברי מרדכי שהגיד להם **"אשר הוא יהודי"**.

בדרך אחרת - המשך הקשר המיוחד בין המן למרדכי

שמעו בקולו והלכו לסעודת אחשוורוש זה הוכיח שהם עבדיו ולא עבדי השם הנשמעים לרבותם ולהזרת הרבנים.

ומרדכי יתכן וידע שאולי יוכל לבטל את גזירת המן מכוח בעלותו על המן, אבל הוא רצה לפעול באופן שבטוח יעזור, שכל עם ישראל יחזור בתשובה על שלא שמעו לקול הרבנים והפכו לעבדי המלך ולא עבדי ה', ולהחזיר אותם להיות עבדי ה', לכן גזר עליהם צום בפסח, שיקיימו דברי חכמים נגד דעתם, ויבטלו דעתם לגמרי לדבריו, וכמופיע בסוף המגילה **"כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דברי הצמות וזעקתם"**, וכך חזרו להיות עבדי ה' ולא עבדי המלך.

וכשיש אמונת חכמים מושלמת וציות מוחלט לדברי החכמים, זוכים ומקבלים את התורה באהבה, ככתוב **"קיימו וקיבלו"**, ואכן חזרו באמת להיות עבדי השם אפילו תחת מלכות אחשוורוש, ובאמת הם היו ראויים לומר הלל

הגמרא מגילה טו' מספרת שהמן היה עבד של מרדכי, ובשעה שראה המן את מרדכי יושב בשער המלך אמר כל זה איננו שווה לי, כי מרדכי הראה לו שטר מכירה שהמן עבד שלו וכל עושרו של המן שייך למרדכי, **והגמרא** מוסיפה שבשעה שהמן הלך להרכיב את מרדכי על הסוס בבגדי מלכות, אמר מרדכי להמן: רשע! עבד שקנה נכסים - עבד למי, ונכסים למי???

אז אם כך, הרי כל מה שקנה עבד קנה רבו?? ומדוע היה מרדכי דואג ומתענה וצועק, הרי כתוב **"ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך"** ואם המן העבד קנה את עם ישראל מאחשוורוש, כל מה שקנה עבד קנה רבו ממילא כל היהודים שייכים למרדכי, וגם טבעת המלך, ויכול היה לבטל את הגזרה מכוח המשפט והחוק???

ויתכן שבגלל זה רצה המן להרוג את מרדכי, כי כך אין לו אדון, אבל היות ויש יורשים לכן החליט להרוג את כל עם ישראל, אבל שוב היות וכל זה בא מכוח מתנה שהמן קיבל מהמלך אז מרדכי יכול היה לבטל זאת מכוח בעלותו על המן העבד שלו??

וגם למה מרדכי התגרה בהמן, ומה הוויכוח והדו שיח הזה **"ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך (שאינך משתחווה להמן): ויהי באמרו אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי"???**

ונהנה הגמרא מגילה יז' אומרת שלא אומרים הלל בפורים כי אנחנו עבדים לאחשוורוש, אבל בפסח אומרים כי היינו רק עבדי השם, ולפי זה, גם אם המן היה עבד למרדכי, הרי כל עם ישראל כולל מרדכי היו עבדי אחשוורוש ואין למרדכי כוח לטעון למלך על המן שהוא עבדו, כי המלך יטען כולכם עבדי, ורצוני שהמן יהיה אדון ובעלים.

ראיתי בספר **ויאמר שמואל** מט' שמרדכי הסכים בזמנו לקנות את המן לעבד תמורת אוכל, ולא נתן לו למות מרעב כמצוות מחיית עמלק, כי המן פנה אליו בבקשה **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** - עפ"י המדרש, ולכן יצא מגדר עמלק שמצווה להשמידו **וכדברי הרמב"ם (מלכים י"ד) שבני עמלק שמקבלים ז' מצוות והשלימו עם ישראל אין נלחמים איתם, וכבאור מרן החזו"א שסבר הרמב"ם שמצוות מחיית עמלק היא דווקא בעושה מעשה עמלק.**

ולפי זה, ייתכן שמרדכי רצה לחזיר את המן בתשובה, ולהזכיר לו שלא הרגו במצוות מחיית עמלק רק בגלל שהמן התנהג כיהודי שבזמנו האמין בה' הגדול והנכבד, וכך חשב מרדכי שיעלה בלבו של המן להפסיק את העבודה זרה שעשה מעצמו.

ויתכן שמרדכי רצה שבנס שיהיה בסוף יגידו הלל **"הללו עבדי השם"**, ולא עבדי אחשוורוש, לכן נלחם להוכיח שהוא עבד השם ולא של המלך, אבל היות ועם ישראל לא

וטהר לבנו – פורים

גרמו לאובדן האמונה שהם עבדי השם אצל חלק לפחות, כמו שכתוב "ורצוי לרוב אחיו".

זכפי שכתבתי קודם 2 סיבות לדבר מדוע כך נשאר בסופו של דבר, או כי רושם מה שפגמו כשנהנו מסעודת הרשע נגד דעת מרדכי הצדיק עדיין נשאר רושמו, או אדרבא בכדי שזה ישפיע כוח לגלות שנצליח לחיות ולקיים תורה בהתעלות גדולה אמן ואמן.

מורי ורבותי, דווקא עכשיו בימינו חובה עלינו להיות עבדי השם, כפופים לדעת רבותינו בכפיפות קומה לגמרי, "ועשית ככל אשר יורד" גם כשאומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, וכך נוכל להינצל מגזרות קשות ואכזריות, של המן הרשע בן דורנו, ונזכה לקבל באהבה את התורה "קיימו וקיבלו" פורים כשר ושמח צדיקים וידידים.

ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים עם מרדכי:

ולפי הנ"ל הדברים מובנים, כי עבדי המלך שרצו לראות היעמדו דברי מרדכי וכנ"ל הם גילו להמן שיתכן שהוא לא יוכל להעניש את מרדכי כי הוא לא כפוף למלך אלא הוא עבד ה', בכל זאת הוא יוכל לפחות לנקום במרדכי על ידי שיהרוג את כל היהודים מאחר שהיהודים אכלו מסעודת אחשוורוש וממילא הם נחשבו כעבדי אחשוורוש ועל כן הם מסורים בידו לעשות בהם כרצונו.

המן העץ – עץ מתיבת נח, מה הקשר??

כולם צייתו מלבד **שטרייכר**, שהיה צורך להכריח אותו להתלבש.

בשעה אחת בלילה, הובלו הנידונים בסדר קבלת פסק הדין לתליה, כשהגיע תורו של שטרייכר, הוא צעק: "הייל היטלר! עכשיו אני הולך אל האלוקים, משתה פורים 1946!!!" - מגזין ניוזוויק + A History of West Germany חלק ב'.

אם היה ספק למישהו שהנאצים הם בני המן המודרניים, בא שטרייכר האנטישמי הגדול והודה שגם הפושעים ראו את עצמם כבני המן, העשרה הומתו בתליה, כפי שבקשה אסתר המלכה לתלות את עשרת בני המן, מתוך מאות ילדים שהיו להמן.

אבל יש כאן יותר מזה, שגם הרשעים הנאצים בני דורנו הבינו שהמלחמה עם העם היהודים זה לא רק מלחמה גשמית אלא גם מלחמה רוחנית בכוחות עילאיים.

וייתכן בהסבר נוסף, שעשו קיבל ברכה מיצחק שכאשר עם ישראל חוטאים הרי שהוא יעלה למעלה ועם ישראל ירד למטה, והיות ועם ישראל חטאו, והוא המן היה למעלה למעלה, לכן בטח בעליונותו, שאפילו כוחות הקדושה כפופים לו, עכ"כ שיכול להשתמש בעץ מתיבת נח, שהציל צדיק והפעם זה יהרוג צדיק, והחשבון אולי אכן היה נכון.

אבל כאשר החל המן ליפול בגלל שהוביל את מרדכי בבגדי מלכות בעיר והכריז עליו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, אמרה לו אשתו כאשר החלות ליפול נפול תיפול, שטענה לו שחשבת שאתה יכול לנצל אפילו כוחות קדושה – עץ מתיבת נח לטובתך, כי אתה למעלה, אבל ברגע שהתחלת ליפול הרי שאתה כבר לא למעלה בשליטה מלאה, ממילא העץ הקדוש שלקחת מתיבת נח יציל את הצדיק, ויפיל אותך כרשעים שטבעו במבול ולא ניצלו.

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לכל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמון.

"ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

הפלשתי הערל הזה כי חרף מערכות אלוקים חיים, ויאמר לו העם כדבר הזה לאמר: כה יעשה לאיש אשר יכנו".

בפורים, אבל אחשוורוש רצה למנוע זאת, כי זה פגיעה בכבודו שאומרים הלל כאילו מצהירים שהם לא עבדיו.

לבן בסוף המגילה פתאום כתוב כביכול בלי קשר לסיפור הנס שאחשוורוש הטיל מסים על הארץ, וכי מה הקשר?? **אלא** אחשוורוש רצה על ידי המיסים להזכיר ליהודים אתם כפופים למלכותי, דרך הכסף, נקודה!! ולכן לא אומרים הלל, או בכדי לא לפגוע בו, או כי באמת המיסים

ביום פורים בעת קריאת המגילה מאוד התקשת, הרי המן הכיר את מרדכי עוד מנעוריו וכדברי המדרש לעיל אז המן התחנן למרדכי ואמר לו: "בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם" ואז הוא נמכר למרדכי לעבד, הרי שברור שהמן ידע שמרדכי הוא יהודי ואם כן מה היו להגיד לו ולגלות שמרדכי הוא יהודי?? וגם מה הדגש בסוף להשמיד את היהודים עם מרדכי??

למה המן לקח עץ ענק 50 אמות שזה 25 מטר, הרי בשביל לתלות את מרדכי, מספיק עץ של 10 אמות, וגם זה די והותר?? הרי גם ככה **הגויים יבואו מרצונם לראות**, כי מי מהגויים לא יבוא לראות **רב יהודי נתלה??**

ושוב, בשביל מה עשה עץ גבוה?? ועוד **מתיבת נוח!!** למה המן לקח עץ קדוש עץ של ניסים?? וגם מה היה להכין בעץ בלילה?? ומה יש להכין בעץ שאמורים לתלות עליו אדם??

וייתכן שהמן רצה להזכיר שהיהודים שתו ואכלו ממאכלות הגויים ונהנו מסעודת רשע ולכן טרח להזכיר את המבול על ידי שלקח עץ מתיבת נח כך הוא יקטרג על עם ישראל שכשם שה' מחה את בני האדם בימי המבול, כך הוא ימחה את עם ישראל שנהנו מסעודת הרשע.

רק בקשר למרדכי הצדיק שמחה ולא אכל ולא השתתף על זה היה המן חייב לעבוד בלילה למצוא איזה קטרוג רע, אולי ביטול תורה בלילה, כי במשך שעות היום הוא ראה את מרדכי יושב בשער המלך מתמיד בתפילה ובלימוד תורה, ורצה גם להחטיאו בהשתחויה לעבודה זרה.

ולפי זה מובן, מדוע הגמרא חולין קלט' שואלת המן מן התורה מניין?? ועונה הגמרא "המן העץ"!!! וכי מה העניין בדרש זה?? **אלא** הכוונה לרמז לנו שהמן מחפש את כוחו מהעץ, מכוח רוחני שיקטרג עלינו, ולא רק קטרוג גשמי בדרך הטבע, ולכן הוא השתמש בעץ מתיבת נוח, עץ מן התורה שיש בו כוח רוחני.

והדברים מדהימים, שבעת המשפט נירנברג על ראשי הנאצים שהיה לאחר סיום השואה האיומה נגזרו על עשרה מהם גזרי דין מוות. **ברבע** לחצות בלילה לפני המוות העירו את עשרת הנידונים והגישו להם סעודה אחרונה. לאחריה, נאמר להם שהם עומדים למוות, וציוו עליהם להתלבש,

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לכל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמון.

בסיפור של דוד וגוליית, "ויאמר דוד מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז, והסיר חרפה מעל ישראל, כי מי

טהר לבנו – פורים

רשע "סעודת אחשוורוש", וגם נגד כולם שצעקו עליו "מדוע אינך משתחוה להמן כמצוות המלך".

ולכן קיבל את זכות וכוח דוד שהיה משבט יהודה, (ויתכן שבגלל זה מכונה **מרדכי איש יהודי**), שיקבל כבוד מלכים והמן יקח אותו בבגדי מלכות ויצעק ברחובות העיר "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו.

ללמדנו, שאם נחיייה במסירות נפש, אזי נזכה לכוחות של צדיקים מהדורות הקודמים, ולכן אל תתפתה ליצר שיטען לך אחרי תקופה של לחימה ביצר הרע, די!! אין לך כוח יותר לסבול ואין לך יותר כוח להילחם, תנוח מהמלחמה ותתיר לך קצת ליפול כי זה יהיה נפילה לצורך עליה וזה חשוב בכדי שתצבור כוח להילחם עוד תקופה ארוכה!!!

דע לך שהוא שקרן כי אתה לא צריך שום נפילה ושום מנוחה מהמלחמה אפילו לא לרגע, ואדרבא כמה שאתה נלחם יותר ככה אתה מקבל תוספת כוחות מצדיקי הדורות הקודמים, כך שכוח לא יחסר לך, אלא כולך תהיה אש שלהבת יוקדת - "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

"עד דלא ידע" - "יום כיפור כפורים"

ניצח את העמלק שבתוכו, ודעו לכם שזה מחיית עמלק הכי מושלמת הקיימת בדורנו, "תמחה - לא תשכח".

זזה העניין של פורים, "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", וכי מה המטרה לטשטש את הגבולות בין טוב לרע?!! **אלא** לומר לך, כל מהות מצוות מחיית עמלק ונכדו המן, זה שהוא מטשטש לך את הגבולות בין טוב לרע, ועושה אותך שיכור, לכן ממחישים זאת בפורים עד דלא ידע, כן כי אתה שיכור, לא שפוי.

אבל כל השנה תהיה שפוי, ואל תתבלבל בין הטוב לרע, בין היצר הטוב שאוסר לך ומגביל אותך, אבל הוא **ברוך**, כי הוא לטובתך באמת, לבין היצר הרע שמחייך אליך, ומאיר פנים אליך, קח תהנה בלי גבולות, שמח בחור אין מחר, אבל **ארור** שמבקש להכשילך, ואחר כך הוא מקסרג עליך, ועוד מבצע את העונש נגדך, ממש מנובל ארור.

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי "אשר קרד בדרך" קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי "אשר קרד" התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזקו ואמצו.

ותעמד בחצר בית המלך הפנימית

ישראל והיה אכפת לה שקראה לו כלב בזלזול ומיד מתקנת וקוראה לו אריה, לא פלא שזכתה ונקראת מגילה על שמה, שמה וזכרה ואצילות נפשה והמידות הטובות שלה טבועים בנפש התנ"ך של העם היהודי הנצחי.

ושחה לי אישה צדיקה וקדושה בת קדושים ששמה גם **אסתר מאשדוד** שהשם יברך אותה, שפעם בליל שבת חלמה שהיא לבד בעולם, והיא התעוררה בפחד ובכתה ביראת שמים הטהורה שלה, איך זה יכול להיות, אני אף פעם לא לבד השם תמיד אתי, איזה יראת שמים טהורה, והרגשה מחרידה זו הרגישה אסתר המלכה, ותראו איזה חיזוק וחשבון נפש היא עושה, זכותה של אסתר המלכה תגן עלינו אמן ואמן.

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים

וכאן הבן שואל וכי זכות היא לאסתר למלוך על 127 מדינות? וכי זו זכות לצדקת? הרי כל רצונה היה להציל את עם ישראל מהרג ומביזה, ולכך היא הקריבה את עצמה ואת משפחתה ואת המשך חיי הקדושה שלה עם מרדכי

והסיוס "כה יעשה לאיש", הזכיר לי קצת את "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו, ואם נכונים הדברים, ויש חיבור בלשונות, מה אם כן הקשר ביניהם? **וייתכן** שבזכות המעשה טוב והמסירות נפש של דוד להגן על כבוד השם ועם ישראל זכה מרדכי היהודי משבט בנימין שגם הוא נלחם למען כבוד ה' שלא ליהנות מסעודת אותו

כתב רש"י על הפסוק "זכור את אשר עשה לך עמלק ויזנב בך" - מכת זנב, חותך מילות וזורק כלפי מעלה, והדברים צריכים ביאור. **ומבאר הרבינו בחיי**: "מכת זנב", חותך מילה וזורק כלפי מעלה ואומר טול מה שבחרת, והיה עושה זה מאותן חסרי כח הזנבות והחלושים שבהן מחמת עוונות שהיה הענן פלטם.

להגיד לנו שעמלק בא והכשיל את עם ישראל, בכך שהוריד מהברית קודש את הקדושה, על ידי שהכשיל את בני ישראל, ואחרי שהוריד את הקדושה הוא הפך את זה מברית קודש לטומאה. **וככה** הוא זרק את לריבוננו של עולם, ואמר עכשיו שזה טמא ולא קדוש קח את זה, הנה הפכתי קדושה לטומאה, וככה הכעיס ביותר את ריבוננו של עולם, לקחת ברית קודש ולהפוך אותו לטומאה מחרידה, לכן תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח.

והתעוררתי בדבר, כי מיד עם צאת השבת צדיק יקר שביקרים, מודיע לי שהוא השבת הזאת בשבת זכור הוא

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי "אשר קרד בדרך" קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי "אשר קרד" התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזקו ואמצו.

בגמרא יומא כט' א' אמר רבי לוי: כיון שהגיעה לבית הצלמים - נסתלקה הימנה שכינה, אמרה "קלי קלי למה עזבתני", שמה אתה דן על שוגג כמזיד ועל אונס כרצון, כי אני מאונס נכנסת לבית המלך להציל את עם ישראל!?

או שמה על שקראתי לאחשוורוש "כלב", שנאמר "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי". לכן חזרה וקראתו אריה.

ונדהמתי מאצילות נפשה, כי הייתי בטוח שהיא תבכה ותרגיש אבודה כי הסתלקה שכינה ממנה ורק תכבה ותדאג על שהיא נקרת מעם ישראל ומבעלה מרדכי הצדיק, ונדבקות בגוי רשע היא וזרעה עד עולם, אבל לא זה מה שהטריד אותה ברגעים אלו, הטריד אותה, שאולי פגעה במלך הרשע למרות שבגללו היא מתנתקת מעם

כתוב במדרש אסתר רבה א' ח': רבי עקיבא דרש והצבור נימנם, בקש לעוררם, אמר מה ראתה אסתר שתמלוך על 127 מדינה?!! אלא תבוא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה 127 שנים ותמלוך על 127 מדינות.

טהר לבנו – פורים

רק בתנאי שאכן תצליח להציל את עם ישראל, כי זה כביכול המטרה המשותפת שלה עם שרה.

נזכרות האמא הגדולה שרה אמנו שהפיצה תורה ואמונה בכל מקום שהייתה, והקימה את עם ישראל במסירות נפש וכפי שיורחב בהמשך, זכה עם ישראל שאסתר המלכה קיבלה כוח מלכות על כל העולם, וכך היא השפיעה משליטתה גם ברוחניות על כל ה-127 מדינות (שזה כל העולם מהודו ועד כוש),

זכפי שכתוב **במדבר הגדול** שכל שנה של צדקות של שרה השפיעה מלכות של מדינה אחת עבור אסתר, ולכן עד לימינו תהיה בכל מקום אפשרות להקים מקום תורה, ויוכל כל יהודי בכל מקום בעולם מ"הודו ועד כוש" להתחזק ולהתקרב לבורא עולם, "לבל ידח ממנו נידח", וכ"ש אנחנו שבתוך עמנו אנו יושבים לא נידחה חלילה, אלא נגדיל תורה ונאדירה.

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו "אבדון", נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב "התנערי מעפר קומי" וכן כתוב "מאשפות ירים אביון", וזכור נזכור "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל ייאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה'.

קיימו וקבלו – ומה הגיב "מין שר התורה" על חידוש זה??

רק לפי זה צריך עיון מה התחדש בקבלת התורה מאהבה בימי אחשוורוש?? הרי כבר קיבלו אותה באהבה בימי יהושע??!! ונראה שבימי מרדכי ואסתר הם קיבלו באהבה ומתוך שמחה, ואילו כאן אצל יהושע קיבלו רק מתוך אהבה ורצון, אבל היה חסר את המתוך שמחה, ואינו דומה תורה מתוך שמחה לתורה בלי שמחה.

כי בפורים קבלו ברצון לגמרי, כי האיום מהמן חלף, והם לא הסתפקו בהתחזקות ובתשובה ובצומות שעשו מתוך פחד המן, אלא כשרווח להם קיבלו מחדש התחזקות, והבינו שכל הכפיה לחזור בתשובה מפחד המן היה לטובתם, כמאמר הרמב"ם, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני" כי כל יהודי באמת רוצה להיות דבוק בה' ובתורתו כי זה הטוב האמיתי והניצח, ומלבד זה הכל הבל הבלים.

זזה הבינו עם ישראל אחרי נס פורים שכל הכפיה שה' מחייב אותנו להיות עבדיו זה חסד ה' ולא אונס, ככתוב "פורים על שם הפור ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם, קיימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור", (ותודה לידידי הרב צבי קליין שליט"א מאשדוד שבזכותו התחדד לי המיוחדות של קבלת עם ישראל בפורים, וב"ה עיקר החידוש במאמר זה היה לעיני מין שר התורה שאמר פעמים שזה נכון).

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו ואמן.

תחפושות בפורים, למה???

ונראה לתרץ שהיות ועם ישראל עבר ליד מקום שהמרגלים עשו בו עבירה, וכמו שכתב רש"י "דרך האתרים" - דרך הנגב שהלכו בה המרגלים שנאמר "ויעלו בנגב", והיות ומתחילת הליכתם רשעים היו, לכן מקום זה מזומן לרעה לישראל, ואכן עם ישראל ניזוק ששבו ממנו שפחה אחת.

והיות והמרגלים הציגו עצמם ככשרים ובעצם היו עם נגיעות אישיות ובסוף וודאי רשעים, לכן העמלקים באו מחופשים לכנענים ובורא עולם לא גילה להם שזה עמלק, ולכן עם ישראל לא המשיכו להשמיד את עמלק ואדום.

היהודי, והתמסרה מרצונה לאחשוורוש הרשע רק כדי להציל את עם ישראל, ואם כן לצדקת כזו האם בכלל משנה כמה מדינות יש לה במלכותה?? **אדרבא** היא נגעלה ממלכות זו, והיא החשיבה זאת לאבדון, וכפי שאמרה, "וכאשר אבדתי אבדתי"??!

ונראה לבאר, שאסתר הצדקת הייתה שבורה ואומללה שנלקחה לבית אחשוורוש, שהרי היא כיחשה את כוחה ואכלה רק ירקות ומעט אוכל כדי שלא תילקח אל אחשוורוש, וכשנבחרה להיות מלכה זה ממש שבר את ליבה, אבל כשאמרו לה שהיא הפכה להיות מלכה על 127 מדינות, המספר הזה כביכול צלצל לה בראש, וקלטה שבעצם המספר הזה כבר קיים!! והבינה שזה לא מקרה!!! שהרי שרה חיה 127 שנים, ועל שרה נכתב "חיי שרה", כי מסרה את חייה להקמת עם ישראל, וזה חיזק אותה, שהיא לא אבודה!! ושזכות שרה אמנו מלווה אותה, אבל

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו "אבדון", נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב "התנערי מעפר קומי" וכן כתוב "מאשפות ירים אביון", וזכור נזכור "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל ייאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה'.

כתוב בגמרא שבת פח' שעם ישראל קבלו את התורה באהבה, בשונה מקבלת התורה בהר סיני ששם קבלו תורה מתוך כפייה, שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית.

והנה בסוף יהושע כתוב "ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלקים" וכתב רש"י: שרק אז כתב יהושע את 8 פסוקים האחרונים של התורה, מ"וימת שם משה" עד סוף התורה, וקשה למה לא משה כתבם??

והתשובה היא כי משה לא יכול לכתוב על עצמו שהוא מת, ומצד שני יהושע התעכב שנים רבות מלכתוב אותם, למרות שבער לו לתרום חלקו בתורה, וגם היה עליו להזדרז ולהשלים את ספר התורה מיד עם פטירת משה, שלא יהיה ספר תורה חסר, בכל זאת יהושע המתין לסוף חיו, שרק אז השלים את ספר התורה.

והסיבה לכך, כי אז הוא גרם ופעל שעם ישראל יקבלו את התורה מתוך אהבה ורצון אמתי, כי לפני מותו הוא הציע להם שיעזבו את התורה ואת דרך ה', ורק הוא ומשפחתו יבחרו בתורה, ועם ישראל התנגד בתוקף וקיבלו עליהם שהם בוחרים בתורה ובקדוש ברוך הוא.

זזה היה השלמת ספר התורה בשלימות מתוך התחדשות קבלת התורה באהבה, ולכן היה שווה ליהושע להמתין כמה שנים לסיום כתיבת ספר התורה.

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו ואמן.

כתוב בתורה בפרשת חוקת "וישמע הכנעני ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי", וכתב רש"י שעם ישראל עבר ליד הנגב, ואז באו עמלקים מחופשים לכנענים להילחם עם ישראל, והעמלקים הצליחו לשבות שבי.

ונשאלת השאלה למה העמלקים נלחמו, הרי לא נכנסו דרך שם?? וגם למה הצליחו לשבות שבי מישראל?? וכן למה היהודים לא ניצלו את מה שעמלק התחיל איתם להשמיד את כל עמלק ואדום??

טהר לבנו – פורים

דרכי היצר הרע ועמלק, שהוא מתחפש ומציג את הרע והטמא לטהור.

הנה גם אנחנו מתחפשים לשונה מאתנו, כי אנחנו נשתמש בכוח היצר ונילחם בכליו נגדו, אבל הפעם הקב"ה גלה לנו את הטעיות שלנו שלא נטעה ונפסיד אלא רק נתקן ונתעלה.

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו. או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

רחמנות על אגג – בסוף בא המן

אלא עלינו לכבוש את הרגש שלנו מפני ציווי הבורא כמו שאברהם אבינו כבש את רחמיו כשהלך לשחוט את בנו יחידו בציווי בורא עולם, ונראים הדברים שאם רגשי רחמנות על בנו פעלו באותו רגע על אברהם הוא היה שוחט במהירות עצומה את בנו בכדי לגמור עם הסבל והקושי הזה כמה שיותר מהר.

אבל נראה שעשה הכל בשיא המתינות כי אכן כבש את רחמיו בגבורה עילאית בכדי לעשות בלב שלם את רצונו של בורא עולם, וכפי שהרחבתי בפרשת העקידה, וככה דורש מאתנו הבורא להרוג את גויי הארץ בלי רגש כלל.

וכפי שאומרים על יעקב אבינו שכשסוף סוף פגש את בנו האהוב יוסף, באותו רגע אמר קריעת שמע, כי רצה שאת כל אהבתו העזה לבנו להקדיש לבורא עולם, זה גבורה עילאית!! זו היא תעצומת נפש!!

כך עלינו לקיים את מצוות הבורא בשלימות מלאה, באמונה ובלב מאמין ובלב שלם ומסור כולו לבורא, ובלי שום חשבונות אלא בתמימות בלב שלם נעשה את רצון בורא עולם.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתמסר לבורא עולם בכל הרגש, ולכן את היצר הבווער מטבעו ברחוב או בכל שעת ניסיון, נכבה לחלוטין בכל הכוח, לא רק שלא נחטא אלא נכבה לחלוטין לא נשאיר אפילו גחלים ולא ניצוצות, כיבוי מוחלט חובה!!!! ואיך נכבה על ידי אש חילופית וחיובית, אש של אהבה לבורא עולם, "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" אמן ואמן.

אתה עיף ויגע ולא ירא אלוקים – ויבוא עמלק

אבל זה שקר, אדם זה נגוע בחוסר ביטחון בבורא עולם וגם בעצמו, ועליו לדעת בחתונה שמח ושכח מהחובות, את הדאגה תשאיר לאחרי השמחה, וכן בקריעת ים סוף בשיא הנס הגדול שמח ותתפעל מגדלות בורא עולם ותמשיך להצביע זה קלי!!

למה ראשך בורח הצידה לפחדים!!! כי אתה באמת חסר בביטחון בה' לכן אתה לא יכול לשמוח וליהנות ולהתחזק מהנס.

ואדם שחלש בביטחון, דווקא אדם כזה השתלטו עליו עמלק, כי הוא חסר עמוד שדרה, לא נהנה ולא התחזק מהנס, ולכן קרס בפני עמלק רח"ל, כי הוא היה תשוש מפחדים מה יהיה אולי אחטא, לא היה רגע אחד מחוזק בחיובי באהבת השם, ובשמחה.

וזה מזכיר לי סיפור על רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שלמד בחדרו במלחמה כשעפו פגזים בירושלים, ובני ביתו התחננו לפניו לרדת למקלט, אבל הוא בביטחון אמר אני לומד וזה מגן, אבל כאשר בנינים ליד נפגעו, אזי בלי שירצה הרימו אותו בכוח והורידו אותו למקלט.

ומיד כשפינו אותו פגז פיצץ את החדר בו למד!!! הם באו לרב ואמרו לו הנה הרב רואה הצלנו אותך ממות, **צעק** עליהם רבי חיים, אתם מזיקים שברתם לי את הבית אם לא הייתם לוקחים אותי מהחדר שום פגז לא היה נופל שם.

ואם כן רואים אנו שהראשונים שהתחפשו זה לא אנחנו היהודים, אלא עמלק!!! וכל התחפושות שלהם שהצליחה זה רק בגלל העבירות שלנו.

לכן אנחנו מתחפשים בפורים, לשבור את ההתחפשות של עמלק, ואנחנו מראים לבורא עולם אנחנו כבר מכירים את

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו. או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

כתוב בתורה "ואכלת את כל העמים לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך", ייתכן שיש כאן כמה מצבים, המצב הראשון והנכון הוא לאכול את הגויים, דהיינו להורגם ולהשמידם את כל גויי הארץ בתאבון רב, כמו שאוכלים בשר ולא חושבים אני אוכל בעל חיים, אוי רחמנות!!!

ואולי לכן כתוב "אשר ה' אלוקיך נותן לך", שבין במידת הרחמים ובין במידת הדין יש לך מצווה לעשות זאת.

אבל מי שלא פועל כדרישת ה' ומרחם על הגויים שזה מצב שני מצב האסור על פי התורה, זה גורם שנעבוד את אלוהיהם, כפי המשך הפסוק "ולא תעבוד את-אלוהיהם, כי-מוקש הוא לך". כי הרחמנות נגד דרישת בורא עולם תפיל אותנו לגמרי מדרך התורה, ובסוף הגויים שריחמנו עליהם יגרמו לנו להתקלקל ולהתחבר אליהם, ולאחר מכן הם יהפכו לנו למוקשים ומחבלים ויהרסו אותנו.

הנה שאול ריחם על אגג, ועל הילדים הקטנים של עמלק בסוף הפסיד את המלוכה, ובסוף המן בא להשמיד את כל עם ישראל.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתמסר לבורא עולם בכל הרגש, ולכן את היצר הבווער מטבעו ברחוב או בכל שעת ניסיון, נכבה לחלוטין בכל הכוח, לא רק שלא נחטא אלא נכבה לחלוטין לא נשאיר אפילו גחלים ולא ניצוצות, כיבוי מוחלט חובה!!!! ואיך נכבה על ידי אש חילופית וחיובית, אש של אהבה לבורא עולם, "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" אמן ואמן.

עמלק קירר את אלו שהיו עיפים מגלות ושעבוד מצרים ושפחדו בים סוף מהגלים של הים, כך כותב התרגום יונתן בן עוזיאל.

ותבינו מה עוצמת דבריו, שהרי כשנה היה להם חופש משעבוד מצרים, ואדרבא הם נהנו לראות את המצרים סובלים מהמכות, וכשיצאו יצאו ביד רמה, מתוך עוצמה ולא בריחה מתוך לחץ ופחד, אז על איזה עייפות מדברים כאן??? **ואולי**, עיפים מהמרדף של פרעה אחריהם לים סוף, הרי סוף סוף ראו את ישועת השם, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן הבוזי, אז למה יש בהם עייפות???

ולמה חששו מהגלים, הרי עליהם לרקוד ולשיר מעוצמת הנס?? כי אם בורא עולם רצה להרוג אותם אז לא היה קורע להם את הים, **אלא** כפי שראינו שעם ישראל לא נרגע עד שראו את מצרים מת על שפת הים, כי אכן היו חלק מעם ישראל חלשים באמונה, וכשהיו בתוך הים וראו ניסים, וראו ואמרו **זה קלי ואנוהו**, בכל זאת בליבם היה חיידק שניקר אולי כולם צדיקים ואני לא??

ואולי כרגע אני לא צדיק?? ושמא עוד רגע אני יחטא ובורא עולם יטביע אותי?? ואותו אדם לא יחשוב שזה בגלל שהוא חלש בביטחון בבורא עולם, אלא הוא יטען אדרבא אני צדיק מפחד תמיד מעבירות!!!

טהר לבנו – פורים

זה ביטחון אמתי של כוח התורה, לא גאווה אלא אמונה ובטחון, זכותו יגן עלינו, וכך עלינו לבטוח בה', ולהאמין בכוח התורה והמצוות שלנו, כי זה לא אנחנו זה כוח עליון שנטע הבורא בתפילות ובלימוד התורה ובקיום המצוות, ובעזרת ה' נראה ניסים ונפלאות אמן ואמן.

מלחמת עמלק מדור דור

ככתוב **ראשית גויים עמלק**, כי עמלק ענינו קרירות באמונה, "אשר קרך בדרך" בעיקר למי שיש לו חיסרון בביטחון בהשגחת בורא עולם, וכפי שנתבאר באריכות.

ולכן הביכורים שנותנים מראשית הפירות, כאשר עדיין אין לי מושג האם יהיו לי פירות נוספים ואיכותיים כמו פירות הביכורים, ואכן עיקר מטרת מצוות הביכורים כדברי המפרשים זה להחדיר בנו את האמונה בהשגחת בורא עולם עלינו, זה הכוח שלנו נגד הכוח של עמלק.

ואולי, זה חלק מהכוונה בדרך דרש בדברי הפסוק - "והיה בהניח לך ה' אלוקיך מכל אויבך מסביב בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה - תמחה את זכר עמלק", דהיינו כאשר נכניע את כל היצרים, ואת המחשבות הפסולות, וגם נכיר שכל רכושנו זה לא כוחי ועוצם ידי, אלא שה' נתן לנו בטובו, ככה באמונה ובביטחון בבורא עולם תוכל להכניע את זכר עמלק, שיפסיק לקרר אותנו מעבודת ה', ונצח אותנו אמן ואמן.

כי כאשר נאמין באמונה מוחלטת שהקב"ה משגיח עלינו ומנהל אותנו לגמרי, וכל ההצלחה שלנו זה לא אנחנו אלא הוא, ולא נהיה בגדר "וישמן ישורון ויבעט", אז נהיה עבדי ה' אמתיים, וכך נזכה להגיע לאש שלהבת קודש ולא נחיה בקרירות בעבודת ה', ודע לך שבעת התמסרות מוחלטת לבורא עולם, אזי אתה באמת עבד ה', ולכן אין לך מה לדאוג כי כל מה שקנה עבד קנה רבו, אבל שנהיה באמת עבדי ה' ולא רק כשנחמד לנו ונעים לנו, עבד ה' אמתי!! ובעזרת ה' נזכה לניסים גלויים בקרוב ממש אמן ואמן.

איש צר ואויב

אלא נראה כפי שכתוב במדרש ילקוט שמעוני, שכאשר היא אמרה איש צר ואויב היא הצביעה על המלך, ובא מלאך ודחף את ידה שתצביע לכיוון של המן, וייתכן שאחשוורוש הבחין בשינוי והיה מבולבל האם היא מאשימה אותו או את המן.

ולכן כשראה שהמן נדחף על המיטה של אסתר הוא התחיל לקלוט שאולי אסתר היא נגדו ולא נגד המן, ולכן המן מתקרב לאסתר ומתחנן על נפשו, כי השנאה שלה היא בעיקר נגדו – המלך.

ולכן כשחרבונא אמר הזכיר שהמן גם מנסה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך, המלך קלט שהמן הוא הרע והוא בוודאי נגדו ולכן החליט להמיתו.

אבל יש כאן עוד עניין למתק, שבעצם המן למרות שנבהל מאוד מאוד מהמשפט "איש צר ואויב" עדיין לא חפו פניו, כי יתכן וחשב שיש עוד מקום שהוא יצליח לשכנע את המלך שכל כוונתו בגזירה להרוג את שונאי המלך ואת האנשים שלא תורמים לחברה ולמדינה.

אבל המלך בגינה התרגז יותר, וכדברי המדרשים שמלאכים חתכו עצים בגינתו כביכול בציווי המן. וכשהמלך חזר המן נאשם שמשתלט על המלכה בבית המלך, ואז חפו פניו ונסתמו טענותיו, כי ע"ז אין לו תירוצים והסברים, ובנוסף קטרוג חרבונא שהמן מתנקם במרדכי שהציל את המלך ממוות, נסתמו לגמרי טענותיו.

ואם כן, הנס כמעט לא היה בשום פעולה מעשית שעשתה אסתר, רק בדחיפת המלאך ופרשנות המלך "הגם לכבוש את המלכה".

וכל זה ללמדנו, שככה זה בחיינו, לפעמים למרות התפילות והצומות והחיזוקים נראה שהכל נגדנו ולרעתנו, ומה יהיה הרי נהיה עוד יותר גרוע!! ואני עוד מזיק לעצמי במהלכים!!!! אבל בסוף מתגלה שהכל לטובה ממש, הלוואי ונזכה לישועת השם מהר כי חולשה אחזתנו וכלו כוחותנו, "קלי קלי למה עזבתני" אבל באמונה בך נבטח והכל יתברר לטובה.

ויכו היהודים בכל איביהם מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם

ואם כן הייתי חושב שהרגו חצי מהגויים, כי רוב הגויים הם שונאי ישראל?!

כתב רש"י על מצוות ביכורים שהיא רק לאחר שנירש את הארץ ונישב בה כראוי, דהיינו גם לאחר חלוקת הארץ, שהכל יחד לקח 14 שנה.

והסיבה לכך כתב "העקידה", שה' רוצה למנוע מאתנו את המחשבה הפסולה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

כי כאשר אדם מרגיש מבוסס ומסודר בארץ ישראל, מסוגל הוא לשכוח את ניסי ה' שהביאו אותו לארץ ישראל ושעזר לו להסתדר בה כראוי, ויתלה זאת בכישרונותיו, לכן ציווה בורא עולם לתת ביכורים "מארצך", שאתה סבור שזה שלך, ולא כן הדבר אלא עליך לזכור "ה' אלוקיך נותן לך", ועל ידי פעולה מוחשית של ביכורים אתה ממחיש לך היטב שהכל של בורא עולם, ומאתו הכל, ו"הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

ולפי נראה שאפשר להסביר מדוע ביכורים שנקראים ראשית מכינים כראוי את המלחמה בעמלק שגם הוא נקרא ראשית

אסתר המלכה אחרי צומות ותפילות שלה ושל עם ישראל, באה למלך הזמין אותו ואת המן לסעודה פעמיים יום אחרי יום, ורק ביום השני כשהמן הגיע לסעודה אבל ממות בתו ומסריח מהדלי מלא במי שופכין ששפכה עליו, סוף סוף הבינה שהוא התחיל ליפול ומזלו ירד, ואכן ביום השני היא כביכול ריסקה אותו כשאמרה "איש צר ואויב המן הרע הזה".

אבל יום קודם, המסיבה שעשתה עם המלך והמן זה היה שיא הפסגה להמן, ושיא גאוותו ובוזה הוא התפאר לכל מכריו, והפלא הוא שהיא עוד עזרה לכך!!!

ועדיין לא היה לה קצה חוט מה הלאה, הרי מי החליט שההסתה שלה נגד המן תכריע את הכף לטובתה?? הרי אולי המלך יעדיף את המן מולה?? שהרי כפי שאחשוורוש הרג את ושתי הוא מסוגל גם להרוג אותה?? אבל בסוף הכל השתלב נפלא בנס הגדול, ושימו לב לנס הגדול!!!!

הרי אחרי שאסתר אמרה "איש צר ואויב המן" ואחרי שאמרה "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד" המלך שמע ויצא בכעסו ממשתה היין, והנה אחרי שהוא חוזר הוא רואה את המן נפל על המטה אשר אסתר עליה, והמלך מגיב בכעס ואומר: "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית!!!! הדבר יצא מפי המלך לפני המן חפוי".

וזוה פלא עצום, וכי מה חשב המלך, אחרי שאסתר אומרת שהמן הוא האיש הרע ביותר שיש ביקום, שהוא רוצח המונים!!! האם יש סיכוי שיהיה חיבור בניהם של "לכבוש את המלכה"?? ובעצם תמיהה זו ראיתי מוזכר בילקוט שמעוני.

בלילה בעת קריאת המגילה התפעלתי רבות, שהרי כתוב מפורש שיהודים הכו והרגו ועשו בכל שונאיהם כרצונם,

טהר לבנו – פורים

חייהם, והיהודים בוודאי היו הרבה יותר מ 75 אלף, ואם כן בדרך הטבע היהודים היו מנצחים במספרם הרב את 75 אלף אויביהם???

אלא נראה לתרץ, שכשהיה חוק להרוג יהודים רוב הגויים שזה מיליארדים שמחו ורצו להרוג יהודים על פי החוק, ובדרך הטבע הם היו הורגים את כל היהודים רח"ל.

אבל ברגע שהחוק היה שאסור להרוג יהודים, אם כן רוב הגויים כשומרי חוק מיד הפסיקו מהתוכנית שלהם להרוג יהודים, כי זה כבר לא חוקי, עד כדי כך שרבים מהגויים התגיירו, אבל 75 אלף אנשים שהיו שונאי ישראל גדולים מאוד, הם למרות החוק שאסור להרוג יהודים, בכל זאת החוק לא דיבר אליהם, כי הם היו משולהבים באדיקות ומסירות נפש להרע לרצוח יהודים למרות שזה כבר לא חוקי, ויתכן שהם היחידים שיצאו להילחם נגד היהודים למרות המצב שהתהפך, או שאותם היה מותר להרוג מתוך נקמה שהותרה ליהודים מלבד ההיתר לעמוד על נפשם.

ועל אנטישמים קיצוניים אלו, באו היהודים להילחם ולנקום ולעמוד על נפשם, כי 75 אלף קנאים קיצוניים מסוכנים הם מאוד מאוד כי אין יראה לפנייהם והם חדורי אש יוקדת של שנאה בוערת, לכן סכנתם גדולה היא מאוד למרות מספרם הקטן לעומת היהודים.

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי רב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבוא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לטהר את הלב גם נצליח אמן ואמן.

נקודה למחשבה כפשוטו – לא להתעצבן בפורים

ובמקום לקטר ולכעוס או להיות קצר רוח, נקבל זאת כחסד ה' שיש עיכובים בעת קריאת המגילה.

ואדרבא ננצל זמן זה להתקדש בקדושת הפורים, ולקבל קבלות טובות שגם אנחנו ניקח חלק בעיקר מהות מצוות הפורים - "קיימו וקבלו".

ואני יכול להעיד עלי שמים וארץ, שמניסיון זה נפלא ביותר, זה עולם מתוק מדבש, אורות של פורים מתוך המגילה ממש, שיא ושפע של אורות הפורים, שנתחבר בפסוק "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר".

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ר"ה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמן ואמן.

תיקונים של פורים – על זה מרן שר התורה נהנה וצחק

העצום מדברי אשתי הצדקת, שאמרה: אם חייבים לתקן, כדאי לתקן מיד, ולא לסחוב את הזמן עד לשעת האפס!!!

ואכן הטכנאי שהגיע בבחילות לתקן את מנעול דלת הכניסה, אמר אם הייתם מתעכבים, היה נזק גדול יותר לדלת, וגם הטכנאי של המכונת כביסה שהגיע בצום קצת לפני החג, אמר תראו את החלודה שנגרמה למכונה, וכל זה בגלל שהזנחתם והתעכבתם מלתקן את מכונת הכביסה.

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

ורצוי לרוב אחיו – בדרך רמז

דורות מעל דרך הטבע, ומי לא יתן למרדכי היהודי מהמגילה משלוח מנות שהוא אחראי לחג פורים?? גם מאות שנים אחרי סיפור המגילה ואדרבא מי לא היה רוצה לפגוש אותו ולשמוע ממנו בכלי ראשון!!

הרי צא החוצה ושאל יהודי תן מספר משוער כמה אחוז מהעולם שונא אותנו, הוא ינקוט בעשרות רבות של אחוזים אם לא 99 אחוז פסיק 9, ומדובר בשנאה נוראה שמצדם כולנו נמות.

ואם כן פלא עצום הוא שמספר ההורגים שבא למלך היה רק 75 אלף, הלוא היום שעדיין גזירת הרג וחרב על כל היהודים בכל המדינות יש לנו לפחות מיליוני שונאים ממש שמשתוקקים להשמידנו, איך זה שהמספר בימי מרדכי של "כל אויביהם" היה רק 75 אלף?? האם מצבנו היום גרוע יותר מזמן המגילה?? האם בתקופת השואה היו לנו יותר שונאים מזמן המגילה??

וגם יש לתמוה, למה כתוב שהיהודים "נקהלו ועמד על נפשם" הרי נפל פחדם על כל הגויים, ורבים מהגויים התגיירו מפחד היהודים, אז איזה עוד סכנה היה ליהודים שהיה להם צורך "להקהל ולעמוד על נפשם", איזה עוד סכנת חיים מוחשית הייתה להם?? הרי המלך קבע שהיהודים יכולים להרוג את שונאיהם, ולכאורה היה אסור לגויים לקום ולהילחם נגד היהודים?? ועיין מאמר בסוף שכתבנו בדרך שונה.

ואם הייתה להם מלחמה, כי מותר לאדם להתגונן כשבאים להורגו, אם כן מדוע ליהודים קודם ביטול הגזרה היה פחד, הרי גם להם היה מותר להתגונן ולהילחם על

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי רב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבוא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לטהר את הלב גם נצליח אמן ואמן.

בערב בקריאת המגילה בשנה רגילה כשעדיין אנשים בצום, יש כאלו שמתעצבנים או שהם ממש על קוצים בגלל ההתעכבות המתארכת בפיצוצי ההמן כטוב לב הילדים והמבוגרים שעדיין נותרו ילדים.

וחשבתי לעצמי, רגע, יוחנן!!!! זו ההזדמנות שלך!!! ברגעים אלו תתמסר בהנאה לכוון לקבלת אורות הפורים ואת קדושת הפורים, הרי הספרים הקדושים אומרים שזמן השיא של שערי רחמים זה בזמן קריאת המגילה!!

והרי על פי ההלכה אסור לדבר או להפסיד מילה מקריאת המגילה ואין זמן לבקש בלב, ולהתייחד עם בורא עולם,

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ר"ה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמן ואמן.

דווקא בימי הפורים הייתי חייב לתקן דחוף נזקים בבית, וזה ממש לא נעים במקום להתענג על שמחת חג להיות מוטרד בטרדה של קלקולים בבית, ובפרט כשעדיין אין שפע בגשמיות!! ובפרט בימי חג שההוצאות מרובות.

אבל כאמור קודם במקום לסבול ולקטר, יש לנצל זאת וללמוד מזה מוסר השכל עצום, ולמדתי את המוסר השכל

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

יתכן, היות וכתוב שמרדכי זה מלאכי וגם פתחיה שהיה בבית שני עי' מנחות סה' ואכן כתוב בספר יוחסין שהאריך ימים יותר מ 400 שנים, אולי לכן כתוב "ורצוי לרוב אחיו" שזכה להכיר הרבה מאוד יהודים מהרבה

טהר לבנו – פורים

ואת מאמר מרדכי אסתר עושה כאשר הייתה באומנה אתו

לאבד את התמימות ואת העקביות ולהמשיך בדרך הטובה!!!

לא פלא שאסתר זכתה להיות שליחה נאמנה להציל את עם ישראל בזמן קשה מאוד, כי בזכות תמימותה ועקשנותה להתמיד כמה שנים בבית אחשוורוש בקדושת בית מרדכי, לכן זכתה "למגילת אסתר"!!

ללמדנו, ששווה לנו בעקביות להתמיד שנים בקדושה למרות שמצבים משתנים וקשיים מתעוררים, אבל בסוף נראה תשועה גדולה, נזכה לאור גדול, וזכה להדבק בבורא עולם "שאין עוד מלבדו"!!

ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים

ודבר זה גרם קידוש ה' עצום בעיני המלך אחשוורוש שראה שהיהודים לא רצים אחרי הכסף אלא יש בהם מעצורים מלבד מחסום חוקי המדינה, וזה הייתה התשובה הטובה ביותר להסתת המן נגד היהודים, שיהודים יש להם מחסומים כפולים לחיים, לא רק מחסום מתמת חוקי המדינה אלא גם מחסום מפני יראת ה' ודרישותיו!!!

ולכן היהודים מצאו חן בעיני המלך, ונתן להם עוד יום מרצונו להרוג בשונאיהם, וגם זה גרם למלך להתהפך באמת לטובת עם ישראל ולא רק אהבה לשעה.

ולזכור הנס הגדול הזה שלב המלך התהפך באמת לטובת עם ישראל כי לא רדפו אחרי הביזה מעצמם, לכן אנחנו בפורים מצווים לתת ולתת ולשמח אחרים בנתינה, וכדברי הרמב"ם שיותר צריך להשקיע בלשמח עניים ואלמנות מאשר להשקיע בסעודת פורים!!

*מסכות בפורים - הסבר נוסף

בלי הסתר פנים, ושהניסים הבאים יהיו גלויים ולא נסתרים.

וייתכן עוד לומר שכל המצב של ההסתר פנים והנס הנסתר וההתעוררות ללימוד התורה מתוך אהבה, זה גרם שיהיה הכנה מושלמת לבית המקדש השני שזה השראת השכינה בתוכנו שזה פלא מאין כמותו כפי שתיאר זאת שלמה המלך בספר **דברי הימים ב'** לאחר שסיים את בניית בית המקדש, וגם כידוע בית מקדש השני נבנה על ידי רשות והשתתפותו של בנה של אסתר המלכה.

ובעצם במסיכה ששם משה על פניו מפני קרני ההוד שיצאו מפניו, יש בזה ושג של נהפוך הוא, וכפי שמצאתי באברבנאל שהקב"ה הקרין את פניו של משה שיאירו שזה היפך מדרך הטבע, שהרי אדם שלא אוכל ולא שותה ולא ישן **במשך 80 יום רצופים** אמורים פניו להיות חשוכים כביכול, ונהפוך הוא ה' האיר את פניו של משה שיאירו.

ולכן גם אנחנו בפורים כשנראה את המסיכות נזכר במסיכה הראשונה שביטאה את היפך הטבע בחוש, ונזכור את כוח התורה שמסלק את ההסתר פנים תמיד!! ושנזכה לניסים גלויים בקרוב בימינו אמן ואמן.

מחצית השקל לכפר על נפשותיכם

כי הנה כידוע חטאם של עם ישראל בתקופת מרדכי היה שזלזלו באיסור מרדכי להשתתף בסעודת אחשוורוש, כי טענו שכל המאכלים היו בהכשר מהודר ואין סיבה לא לכבד את המלך שהזמין אותם, והם החשיבו את איסורו של מרדכי כאיסור קל ואולי כחומרא יתירה.

ועל זה בא מצוות השקלים לתקן קודם גזירה זו, שכל יהודים בלי יוצא מהכלל לא זלזלו במצווה הנראית כקלה

אסתר הצדקת נלקחה ממרדכי היהודי בשנת 7 למלכות אחשוורוש וממילא עד שהתחיל גזירת המן עברו 5 שנים שבהם היא הייתה בספיקות ובלי להבין לשם מה שלחה הקב"ה למקום טמא - בית אחשוורוש, ובכל זאת כל יום ויום היא בעקשנות מקיימת את מצוות מרדכי כאילו היא עדיין בבית מרדכי, ולזה צריך המון כוחות נפש, לסבול מחוסר ידיעה שנים רבות וזה ממש לא קל, ובכל זאת לא

למה פורים מתייחד במצוות הנתינה לאחרים?? הרי מהות הנס היה שניצלנו ממוות ושקיבלנו את התורה מתוך אהבה ושמחה, ואיך זה מתחבר לעניין הנתינה לזולת???

ונראה לתרץ שבעצם יש כאן עוד נס נגלה מדהים בעוצמתו, שהרי מרדכי ואסתר כאשר שלחו ספרים לבטל את מכתבי המן הרשע, הם כתבו שמותר ליהודים להרוג ולנקום בשונאיהם וגם את שללם לבוז.

והנה פלא עצום המלך אחשוורוש מקבל דו"ח מפורט כמה הרגו היהודים בכל 127 המדינות ובכל זאת בביזה לא שלחו את ידם!!! וזאת למרות ההיתר המפורש בצו המלכותי אף יהודי בכל העולם כולו לא ניצל זאת לקחת ביזה גם לא בתור פיצויים על הפחד ועוגמת הנפש שנגרם לו על ידי שונאי ישראל!!!

כידוע המנהג בעם ישראל להתחפש בפורים, ושמעתי לסיבת המנהג זה להראות שהיה הסתר פנים בעת הגזירות אבל לא רק, אלא גם כשהתבטלו הגזירות הם לא התבטלו על ידי נס נגלה כמו ניסי מצרים, אלא נס פורים היה נס נסתר, עד כדי כך שלא מזכר שם ה' אפילו פעם אחת במגילה, וזאת בכדי לבטאת את גודל הסתר הפנים שהיה בזמנם, ואכן הנס היה נראה כפוליטיקה שהתהפכה משנאת ישראל לאהבת ישראל.

והנה הראשון שמופיע ששם מסיכה על הפנים היה משה רבינו כמופיע בפרשתנו, אומנם כשמשה רבינו לימד את עם ישראל תורה אז הוא הוריד את המסיכה, ואולי זה מלמד על פורים שהיה הסתר פנים אבל על ידי לימוד תורה אפשר להוריד את המסיכה ואת ההסתר פנים, וכמאמר חז"ל **ליהודים הייתה אורה – אורה זו תורה**, שעל ידי התורה הסירו את ההסתר פנים.

ואולי קיבלו עליהם התחזקות בתורה ככתוב בסוף המגילה "קיימו וקיבלו" שקיבלו את התורה מאהבה, כי ליהודים כאב שהיה נס נסתר והם רצו לחזור להנהגת ה'

אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעתידי המן לשקול שקלים לאחשוורוש שיגזור גזירות רעות על עם ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו - **מגילה יב'**, **הסטייפלר בקריינא דאיגרתא** שואל מדוע עם ישראל היה צריך להקדים זכות כנגד פעולת המן??

ואולי ללמדנו שמצווה קלה אבל שכל עם ישראל שותפים בה מנצחת גזירות קשות ורעות, וכ"ש מצוות גדולות.

טהר לבנו – פורים

וכוח מצווה זו שכל היהודים עשו אותה בשלימות למרות שהיא כמצווה קלה, היא זאת שגברה על גזירת המן.

לחלק מהיהודים – העשירים, בפרט בדורו של משה שכל א' יצא ממצרים עם עשרות חמורים טעונים מטוב מצרים,

ללמדנו שמצוות שאנחנו עושים בהקפדה ביחד כל עם ישראל עוצמתו עצומה לדורי דורות, ובכוחו לתקן חטאים של הדורות הבאים, ולכן אדרבא נחפש להשתתף בכל מצווה שמעוררים את הציבור אפילו מצוות קלות וקבלות פשוטות בעיניך, ולמרות שלדעתך זה מיותר או לא נוגע לעצמך ולמשפחתך בכל זאת עלינו להצטרף לכלל ובכוח מצווה של הכלל נזכה לזכויות עצומות לדורי דורות.

מרדכי - מור דרור

ואולי לפי דברי הרמב"ם יש כאן רמז למרדכי דווקא בגלל שמור הוא ממקור חיה טמאה בכל זאת השתמשו בו למשכן הקדוש, וגם מרדכי הציל את עם ישראל על ידי שהתמזג בשלטונו של אחשוורוש, והפך יחד עם אסתר את מלכות אחשוורוש למלכות חסד, שלמרות ששם היה טומאה מחיה רעה ששמה המן בכל זאת נהפך לאבקה ומרדכי הפך קערה על פיה ומיזג לטובה את השלטון.

וייתכן עוד בדרך רמז שמזה ששמו – מרדכי היה מרומו דווקא בשם הקשור לתערובת של טמא ברוב טהור שכשר הדבר לפני הקב"ה בשמן המשחה ולקטורת הסמים כאשר הרע והטמא התבטל והשתנה שמו ומהותו וצורתו, מזה למד מרדכי בדרך רמז שמותר לו להיות חלק משלטון אחשוורוש למרות טומאת אחשוורוש כי הוא ואסתר הרוב מול אחשוורוש האחד, והרע המן התבטל לגמרי.

אבל מכל מכל מרדכי היה רצוי לרוב אחיו שפרשו ממנו מקצת סנהדרין כפי שכתב רש"י ואולי הם טענו כדעת הראב"ד שאין מצב שמור דרור היה טמא, ולכן לא היה למרדכי להתיר לעצמו להיות חלק משלטון אחשוורוש, וכמובן כל זה בדרך דרש בלבד.

ללמדנו, שמרע שמתבטל לגמרי אפשר להתקדש בקדושה עליונה כשמן המשחה וקטורת הסמים שהקטירו במשכן ובבית המקדש, ולכן גם אם אתה סבור שנטמאת לגמרי עד כדי כך שאתה סבור שכל מהותך טומאה ורוע כי השחתת מאוד את דרכך, דע לך שבידך לתקן ולבטל את הרוע שיהיה כאבק ועפר על ידי תשובה וחרטה גמורה ועל ידי קבלה אמיתית להחזיר בתשובה השלימה שקיבלת, ותתחבר לאנשים צדיקים ולחברים צדיקים ולהרבה קדושה וכך תהיה חלק מושלם מקדושת ישראל העצומה המתחברת מכמה סוגים וגוונים העיקר שהמטרה להתקדש ולעשות רצון אבינו שבשמים, וזכור בידך הדבר בכל עת ובכל זמן נתון ובפרט בימי הפורים הקדושים רק אל יאוש כלל וכלל רק חזק ואמץ ותצליח אמן ואמן.

**כפורים כ פורים

הגוף, וממילא האכילה של פורים היא אכילה נשגבה של קדושה עצומה.

והיא דרגה גבוהה מיום כיפור כי אכילה קדושה וטהורה בעולם הזה נשגבה היא מצום וזיכוד הגוף להיות כמלאכים, וכל זה כי בשמחה של מצווה אפשר להגיע לדרגות עצומות ביותר, ולאהבת ה' בשלימות יחד עם חומר הגוף, ולא פלא שיום זה מסמל את קבלת התורה מתוך שמחה "קיימו וקיבלו".

ללמדנו, שאנחנו יכולים להפוך כל חובה שמוטלת עלינו לקיימה על פי מצוות התורה, למהודרת!! כביכול מתוך התנדבות ומתוך רצון עצמי, ע"י שנקיים אותם בשמחה ובהתלהבות ובטוב לבב, ובכך נזכה להשריש לדורות הבאים כי טוב ה', ומתוקים מצוותיו וחוקיו, ותורתו מענגת עד כי כל עונג לא ישווה לה, וכך נזכה לדורות ישרים מברכים אמן ואמן.

אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כאשר ציווה עליה מרדכי

ובפרט שלמלך היה רצון כל כך לגלות את עמה ומוצאה עד כדי כך שהמלך הוריד מיסים בכל המדינות בכדי להחניף לאסתר אולי היא תגלה לו על מוצאה, עד כדי כך זה היה חשוב למלך ובכל זאת מרדכי לא פחד שיתגלה סוד זה למרות שכל יום חקר על אסתר בשער המלך??

והתחדש בס"ד תירוץ שהנה אסתר שלחה את התך כשליח למרדכי וכן מרדכי השתמש בהתך למסור מידע לאסתר, ובתוך המידע הוא אומר להשיב אל אסתר "אל תדמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אם

בשמן המשחה היה אחד מהמרכיבים הבשמים היה "מור דרור", ויש מחלוקת הראשונים בפירוש המין "מור" יש מרבתינו כמו הרמב"ם בה' נלי המקדש פ"א ה"ג ואבן עזרא שהיא נעשה מדם גרונו של חיה כמו צבי שנמצא בארץ הודו ונקרא מוס"ק הנקרא ונופל לארץ ונהיה כמין אבקה, ואינו כמו שאר מיני בשמים שהם מיני צמחים ועצים.

אבל הראב"ד חולק עליהם וטען שאין זה הגיוני שיכניסו למקדש דם של חיה טמאה, ולכן כתב שמור הוא מין בושם מעשב או אילן שריחו נודף, ולדברי הראב"ד צריך לפרש שתכלת שהשתמשו בו במשכן היה מדג כשר ששמו חילזון אבל זה דחוק, וגם צ"ע כלפי תולעת שני שבפשטות גם היה מתלעת שהיא טמאה ושימשה לצבע לצרכי המשכן.

והרמב"ן מתרץ קושית הראב"ד שהיות וזה ניטל מן החיה בחייה לכן אינה מטמאה, והכסף משנה מתרץ שכיון שכבר נעשה כעפר אינה מטמאה, והשואל ומשיב מבאר את תירוץ הכסף משנה שהיות ונשתנה הדם ונעשה ממוזג זה נחשב להכרבה מזוגית שלא נחשב לאיסור.

והנה הגמרא חולין קלט' דורשת מרדכי מן התורה מניין?? עונה הגמרא "מור דרור – ותרגומו מירא דכי",

בתיקוני הזוהר (תיקון כא') משמע שיום כיפורים הוא כ פורים, ונראה לבאר, שהנה הצד השווה שבהם, שבשניהם יש יום צום ויום מצוות אכילה ושתיה, רק הסדר הוא הפוך, שביום כיפור קודם אוכלים דהיינו בט' ואילו למחרת ב' צמים, ובפורים להיפך קודם כל צמים צום תענית אסתר ואחריו אוכלים.

ועוד הסבר, שביום כיפור אוכלים לספק את הגוף ולתת כוח להיות בצום כמלאכים, ובפורים יום לפני מנקים את

מרדכי היהודי מצווה על אסתר לא לגלות שהיא מהעם היהודי, אבל פלא עצום התעורר לי באמצע קריאת המגילה בליל פורים, שהנה למרות החיסיון שאסתר לא תגלה שהיא יהודיה בכל זאת מרדכי היהודי בכל יום ויום מתהלך ליד שער ארמון המלך ומברר על אודות אסתר.

וכאן הבן שואל איך לא פחד מרדכי שיגלו שאסתר היא יהודיה, מתוך הביירוים שמרדכי ראש הסנהדרין מתעניין בה מידי יום ביומו??

טהר לבנו – פורים

עוד שלכן למרות שרוב רובם של היהודים כבר גרו בארץ ישראל בכל זאת היות והיהודים שבשושן גם נהנו מסעודה זו שאחשוורוש בכלי בית המקדש, זלזל זה החמיר מצבם כי גם הם – היהודים היו שותפים לזלזול בבית המקדש.

בזדך אחרת, נראה לבאר העניין, כי הנה כתב הר"מ שקדושה שניה שקידש עזרא כשחזרו מגלות בבל היות ולא הייתה דרך כיבוש אלא בחזקה וברשות לכן לא בטלה בכיבוש רומא שהחריבו את בית שני וכבשו את ארץ ישראל.

אך קשה שכלפי מה לדעת הר"מ חל קדושה שניה שאינה מתבטלת לעולם, הרי לדעת הר"מ חייבים לגבי כל מצוות התלויות בארץ **"ביאת כולם"** בין תרומה וכ"ש לשמיטה ויובל, ומה אם כן המשמעות לקדושה שניה שקידש עזרא??

ואכן לפי מה שנראה בדברי האחרונים, וגם עברתי קצת על דברי **החזון איש סימן ג'**, נראה שעזרא קידש את ארץ ישראל לנהוג במקומות שקידשו בארץ ישראל כל מצוות התורה התלויות בארץ כאילו יש בהם חיוב דאורייתא, וגם מנו יובל כשנת חמישים נפרדת, כי שאפו והמתינו כל רגע שיתקיים בהם ביאת כולם ואז תחול הקדושה שהקדישו שיהיו חייבים בכל מצוות התלויות בארץ בחיוב דאורייתא.

והיות והם כל הזמן שאפו לקיום מצוות דאורייתא בארץ ישראל, לכן זכו שנחשב להם **הקדושה של ארץ ישראל כאילו היא דאורייתא בפועל**, כלפי נס חנוכה שיאמרו בו הלל כאילו ארץ ישראל קדושה בקדושה דאורייתא – בביאת כולם.

וטעם זה לא שייך בנס פורים, כי היה עוד קודם ביאת עזרא, ועוד קודם שהקפידו והחמירו לנהוג בארץ ישראל כאילו יש ביאת כולם ויש חיוב דאורייתא, (ויל"ע כי במשמעות הרמב"ן רוב אנשי כנסת הגדולה כבר עלו לארץ ישראל, והאם המתינו לקדש את ארץ ישראל בקדושה שניה רק בביאת עזרא הסופר)?

עם מפוזר ומפורד – פורים לערי הפרזים ביד' ולערי מוקפות חומה בטו'

וגם תקנו שראוי להקדים חג של פרזים למוקפים, כי היה נסם של הפרזים גדול יותר, וגם בגלל שהם התחילו במצוה - שהחליטו מעצמם לחגוג יו"ט על הצלתם, לכן קבעו יו"ט של פרזים ביום שהם קבעו - ביד', ושיהא מיוחד להם, ושל מוקפים קבעו ביום שבו נחו יהודי שושן – טו'.

ועל פי זה מבאר הרמב"ן שכתוב **"וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ואת אשר כתב מרדכי אליהם"** כלומר שקבלו מה שהחלו הפרזים לעשות מעצמן ביד', וגם מה שכתב מרדכי, דהיינו מה שצוה לכולם לחגוג גם המוקפים בטו', והסיבה **"כי המן בן המדתא צורר כל היהודים חשב על היהודים לאבדם"** – **"כל"** שהיה הנס לכולם אפי' למוקפים.

ומוסיף הרמב"ן שלכאורה היה ראוי שהפרזים בימי אחשוורוש יהיו קודמים למוקפים שבימיו, אלא לפי שהיה עיקר הנס ליהודים שהיו שבארץ ישראל, וכאמור היא הייתה חרבה שעדיין לא בנו בה כלום משעת עלייתם, ולא ראוי שיהיה לירושלים עיר הקדש ולכל ערי יהודה וישראל הבצורות והחשובות בחומותיהם כפי שבנו בהמשך תקופת בית שני, וגם בעברם לפני החורבן, שיהיו נידונות כערי הפרזים שפחות חשובות מעיר לא בצורה שאינה מוקפת חומה – עד כדי יש חשיבות של כבוד לעיר עם חומה שבימות הגאולה שאין

העולם כולל ארץ ישראל נחשב כמקום של יחידים ולא של ציבור עם ישראל.

ולכן אפילו בימי הפורים שלדעת הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה עלו לארץ ישראל כפקודת כורש, ועיקר גזירת המן היה על רוב עם ישראל שהיה בארץ ישראל בכל זאת לא אומרים הלל על נס זה כי דינם כיחידים אפילו בארץ ישראל, כי בטלה קדושתה.

אך לדעת רב נחמן חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל, כי דווקא כאשר ארץ ישראל כבר לא נחשבת מגורי ציבור כלל ישראל, אם כן זה הסיבה שיחזור להיות הדין כבימי יציאת מצרים שציבור וכלל עם ישראל היה בחו"ל, ולכן אומרים על ניסי חו"ל הלל לאחר הגלות.

וקשה על תירוצו, שא"כ לא מובן דעת חכמים, שהרי אם לאחר גלות בבל כל מקום שבו ישראל גרים אפילו רוב עם ישראל ואפילו אם גרים בארץ ישראל וכדברי הרמב"ן ששם גרו רוב עם ישראל בתקופת נס פורים, כי דינם כיחידים, א"כ מדוע על נס חנוכה מודים חכמים שאומרים הלל, הרי למרות שרוב היהודים גרו בארץ ישראל דינם כיחידים כי בטלה קדושת ארץ ישראל ומדוע בכל זאת אמרו הלל על נס חנוכה?? מה שונה זה מנס פורים??

ונראה לחדש ולתרץ, שהיות ובחנוכה נלחמו לטמאות את בית המקדש כפי שכתוב שהיוונים פרצו פרצות בבית המקדש, לכן לכו"ע אומרים הלל, כי זה נס על מה שנשאר מקדושת ארץ ישראל, כי קדושת אר"י הייתה ונשארה בבית המקדש לעולם כפי שהוכיח המנ"ח באריכות מהפסוקים עיי"ש.

אבל נס פורים היות והייתה גזירת השמדה על עם ישראל, א"כ בגלות כשאין ביאת כולם אין קדושת ארץ ישראל, ולכן אין אומרים הלל לאחר שהתבטלה משאר ארצות כדברי הגמרא, אומנם אפשר לחדש שלדעת רב נחמן אומרים הלל על נס פורים, היות ואחשוורוש השתמש בכלי הקודש וזלזל בבית המקדש ממילא גם בכלי הקודש שייך חיבור לקדושת ארץ ישראל שנשארה קיימת בבית המקדש שלא בטל לעולם, ולכן שייך הלל גם על נס פורים, רק לדעת רב נחמן קריאת המגילה היא במקום אמירת הלל, ויתכן

הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה מקשה מדוע עשו שני ימי פורים, כביכול שוב פירוד הלבבות, כטענת המן?? וטוען הרמב"ן שבעצם **רוב רובו של עם ישראל כבר עלו לארץ ישראל מחמת הצהרת כורש**, ועיקר הסכנה היה לערים בלי חומה לכן בתחילה חגגו את חג הפורים רק בני הפרזים, וזאת עוד קודם ציוויו של מרדכי ותקנתו.

ועוד משמע מדבריו שעדיין ירושלים ככל ערי ישראל היו בחורבנם ובלי חומה, והם אכן היו בסכנה גדולה ככל ערי הפרזים שאין להם חומה, ואם כן ברור שאנשי ירושלים בשנת הנס של פורים חגגו ביד' ככל ערי הפרזות.

ולכן כתוב **"על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום י"ד לחודש אדר שמחה ומשתה"** ולא נזכר כאן כלל חג טו' של ערים מוקפי חומה, כי הם בשנה ראשונה לא חגגו.

רק לאחר זמן, לאחר שהאיר הקב"ה עיניהם ומצאו סמך מן התורה, עמד מרדכי ובית דינו וקבעו שראוי הנס הזה לעשות לו זכר לדורות, וגם קבעו שכל עם ישראל יחגגו את חג הפורים גם אנשי עיר מוקפת חומה למרות שהייתה להם סכנה פחותה, כי עדיין גם הם היו בספק סכנת נפשות.

טהר לבנו – פורים

ישראל גם הם יחגגו את פורים, ואומנם הקרובים מלבד שושן חגגו ביד' ובעיקרון היו צריכים לקבוע לרחוקים את יום טו' כי להם הייתה סכנה פחותה וגם הם לא פתחו לחגוג בעצמם את חג הפורים,

אבל מרדכי חידש להם שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים מכל העולם כולו, ודווקא בגלל שהמן ידע שרוב העם היהודים נמצא בארץ ישראל אזי למרות המרחק משושן בכל זאת בני ארץ ישראל היו בסכנה הגדולה ביותר, ולכן הנס אמור להיקבע בעיקר לבני ארץ ישראל, גם אם אכן בשנת הנס יהודי ארץ ישראל לא חגגו כי לא הבינו את עוצמת הסכנה בגלל המרחק.

ובכל זאת ראו כמין רמז משמים שיש לחגוג גם את טו' שהרי בשושן נקמו מאויביהם גם ביד' ונחו וחגגו פורים מעצמם בטו', ואם היה רצון הבורא שיחגגו כל עם ישראל פורים ביום אחד, לא היה נמנע מאת ה' שגם בשושן יספיקו ביג' לסיים את הריגת כל שונאיהם והיו נחים מהמלחמה וחוגגים ביד', ומכך שיצא שעם ישראל חגג חלק ביד' וחלק בטו', הבינו מרדכי וסייעתו שהקב"ה רוצה שיהיו שני ימי פורים חלוקים לפי מקומות.

ולא יכלו לקבוע שהקרובים לשושן יחגגו ביד' ואילו הרחוקים יחגגו בטו', כי אם כן בשושן יחגגו גם ביד' למרות ששם ביד' עדיין היו בצום ומלחמה בזמן נס פורים, ולכן קבעו את היום השני של פורים למקומות החשובים כמו שושן הבירה, ששם היה עיקר המלכות והשלטון באותה תקופה, וגם שם נוצר הנס, ודימו לו את המקומות החשובים שהיו בעבר בארץ ישראל – ערים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון, כי ידעו שיבנו אותם מחדש עולי בבל.

ואכן מפני חשיבות ארץ ישראל שעיקר הנס אכן היה לתושביה, לכן הקב"ה גלגל שבשושן ילחמו עוד יום ביד' יום בו חגגו שאר המקומות, כי כך יקבע טו' כחג מיוחד לערים החשובים של ארץ ישראל וכאמור.

אשר הניא: טמן בלבו מחשבות ערומיו

ולכן חובה עלינו לקיים "ונהפוך" הוא "אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם" שחובה עלינו להתהפך ולשלוט ביצר הרע, ולחסום אותו ולהשמידו.

והדרך להתחזק זה על ידי "נקלה היהודים להיקהל ולעמוד על נפשם" – ביחד להתחזק, איש לרעהו יעזרו לאחיו יאמר חזק, טובים השנים מן האחד והחוט המשולש לא מהרה ינתק. **ובעזרת** ה' נארגן חברות להתקדשות וליראת שמים ועבודת ה' בטהרה, ונעזור ונמשיך לעזור לעצמנו ולאחרים להתחזק יחד ולהתקדש אמן ואמן.

תליית עשרת בני המן

של נבלה, ועוד אמה בין גופה לגופה, ועוד אמה ריק למעלה שהעוף לא יאכל את ראשו ועוד כמה אמות שהעץ יהיה תקוע חזק באדמה.

ובעצם זרש הציע להמן לתלות את מרדכי על עץ 50 אמה, והמן בא והציע הצעה זו לאחשוורוש, ובעצם זה היה פרויקט לא פשוט להשיג קרש ארוך כל כך, ואכן יש מדרשים שהביא זאת מתיבת נח שהיה ממרחק עצום – הרי האררט, ולעלות לשם זו משימה שעד היום לא מצליחים להגיע לשם, כי זה הר מושלג והתיבה קבורה בשלג, ואולי בודדים בהיסטוריה הצליחו לעלות לשם.

יותר סכנה בכל זאת יהיו חומות בערי ישראל, ושערי העיר יהיו פתוחים כל היום וכל הלילה כי כל הזמן יבואו גויים לתת מתנות לה' ולעם ישראל כפי שמופיע בנביא ישעיה ס' יא'.

ולכן החזירו העניין לימי יהושע, שחלקו בין המוקפים חומה מימות יהושע בן נון לשאינן מוקפים חומה. ואכן אמרו בירושלמי "חלקו כבוד לא"י כי היתה חרבה באותן הימים ותלו אותו בימי יהושע בן נון"

ומוסיף הרמב"ן שאע"פ שלשאר הדברים קדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא, לענין מגילה לדברי כולם כל שהיו מוקפים בימי יהושע בן נון קורין בט"ו, מתוך כבוד שנהגו בארץ ישראל,

אומנם הרמב"ן בהמשך דבריו לכאורה **סותר את הראשונות**, כי בא בטענה נוספת שיתכן ובפשטות בחוץ לארץ לדוגמא העיר שושן, לא היה תועלת והגנה בחומות העיר ליהודים הגרים בערים הללו המוקפות חומה, כי הגויים והצוררים גרו גם בין חומות העיר.

ואם כן בכל העולם היו אמורים לקבוע רק ביד', כי לא ידוע על עיר מוקפת חומה שהייתה כולה יהודים בחוץ לארץ, וכאמור בארץ ישראל עדיין כל החומות עדיין היו בחורבנם, וממילא כולם היו בסכנה חמורה גם אלו שבתוך הערים הבצורות.

אבל בכל זאת כיון שעיקר הנס היה בארץ ישראל, ובארץ ישראל נקבע לפי טו' מחמת חשיבות ארץ ישראל וכאמור, לכן תקנו בכל העולם שיעשו בערים הבצורות מימות יהושע כדרך שנהגו בארץ ישראל.

ולפי דבריו האחרונים בעצם נופלים הדיוקים שדייק תחילה מהפסוקים שלא כל עם ישראל חגגו מעצמם את חג הפורים, ורק אח"כ מרדכי תקן את חג פורים לכל עם ישראל בלי יוצא מהכלל.

ואולי לפי דבריו האחרונים צריך לפרש שתחילה חגגו רק היהודים שהיו קרובים לשושן שפתחו יותר מהשפעת המן וגזירתו, אומנם הרחוקים פחות חששו ולכן הרחוקים לא חגגו, ובסוף תיקן מרדכי שגם הרחוקים כדוגמת בני ארץ

לאחר קריאת המגילה – לנוהגים לומר אשר הניא, קפצו מולי המילים הללו: **טמן בלבו מחשבות ערומיו. ויתמכר לעשות רעה: ידו שלח בקדושי קל. כספו נתן להכרית זכרם:**

ונראה, שהיצר הרע שהוא **כעמלק**, וכן **המן** שיצא והמשיך דרך עמלק - **טמן בלבו מחשבות רעות וטמאות**, וגורם לנו להתמכר לעשות רעה – עבירות, **וגורם לנו לחטוא בשליחת יד לקדושי קל לפגום רח"ל באות ברית קודש**, ומדהים שאדם עוד משלם לרכישת אינטרנט ומכשירים הגורמים לו להכרית זרעו בהוצאת ש"ל רח"ל.

לאחר היום הראשון – יג' בו הרגו היהודים את שונאיהם ביקשה המלכה אסתר רשות מהמלך להרוג עוד יום את שונאיהם המרוכזים בעיר הבירה שושן, וגם לתלות את עשרת בני המן, וכפי משמעות הפסוקים לכאורה תלו את בני המן בתחילת יום יד' ורק לאחר מכן נקמו באויביהם.

וקצת צריך ביאור למה כה היה חשוב לעם ישראל לתלות את בני המן, כביכול שקול היה כמו הריגת 300 שונאים?!

ויתכן לפרש שהנה במדרשים כתוב שהעץ 50 אמה היה בדיוק לתלות עליו את המן ועשרת בניו, 3 אמות כל גופה

טהר לבנו – פורים

ואם עד עכשיו הגויים התגיירו מפחד היהודים, מעשה זה גרם לכולם להכיר בניסי ה' והשגחתו הנפלאה לבני ישראל.

ולכן אפילו הגויים קבלו עול מלכות שמים מאהבה ולא רק מפחד, וכל שכן היהודים קיימו וקבלו מאהבה ומתוך שמחה, את ימי הפורים וכל מצוות ה' - קבלת התורה בשמחה.

חייב איניש לבסומא

והתרפא?? **ונראה** שהיות ועזיחו שהיה מצורע עליו היה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עזיחו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובתשובה עצומה מתוך קבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

זוכה עזיחו הצדיק, שמצרעתו נלמד לושתי, שיתכן שושתי לקתה בצרעת דווקא מכוח הצרעת של עזיחו הצדיק, מכוח זה שחזר בתשובה ונשאר בצרעתו ובסבל ובהשפלה עצומה אך ורק בכדי לחזק יהודים כל שארית חייו, כוח תשובה זה גרם לצרעת ושתי ולמפלתה ולכלל נס פורים כפי שהתגלגל בהשגחת הבורא יתברך.

ואם הסיבה להשתכרות בפורים נובעת מצרעת הצדיק עזיחו, ומכוח התשובה העצום של המלך הנביא עזיחו, בוודאי חייבים אנו לזכור את דברי המאירי שלא להשתכר ולהפחית עצמנו מתוך השמחה,

שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות, אלא בשמחה של תענוג שנגיע מתוכה לאהבת השם והודאה על הנסים שעשה לנו.

ואבד חמש מאות איש

אלא שהיהודים עשו מספר יעד להבדיל כמו שעושים במציינג שקבעו ליעד מספר עגול מספר ששערו עד כמה המלך אחשוורוש יוכל לסבול, ואת השונאים הכי גרועים שנכנס במספר זה הרגו היהודים.

משנה למלך ורצוי לרוב אחיו

להצלת העם היהודי, בכל זאת הגויים הבחינו שהוא רצוי לרוב אחיו, שפרשו ממנו מקצת סנהדרין בגלל תפקידו, ויתכן כי הגויים בודקים כל הזמן את מצבם הרוחני של היהודים ואת השפעת הגויים על הרוחניות של היהודים.

נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן - ותשם אסתר את מרדכי על בית המן

מסרה את הבית של המן למרדכי, כי מרדכי כביכול שווה הוא לדרגת המן בגדלותו קודם נפילתו, ששניהם חשובים אבל אינם ממשפחת המלך, ולכן מתאים מחמת כבוד המלך וחשיבותו שארמון זה יעבור למרדכי והיא תתקרב עוד יותר לבית המלך.

ואכן אסתר נתנה למרדכי את בית המן רק לאחר שאחשוורוש נתן את הטבעת של המן למרדכי היהודי, שראתה שאחשוורוש מחשיב את מרדכי תחת המן.

וכמוכן זה היה פלא עצום לכולם מה פתאום המן טורח עד כדי כך לתלות את מרדכי על עץ כה גבוה כה מיוחד, ואת זה רצתה אסתר לנצל ולהוכיח שהכל היה מיד ה'.

כי ברגע שתלו גם את עשרת בני המן שעץ זה כביכול היה מתאים בדיוק לכל בני המן ובראשם המן, כך הבינו כולם היהודים והגויים שיד ה' הייתה בדבר שהמן יכין לעצמו ולבניו את הקבר.

הכל התחיל במה שושתי המלכה פגעה באחשוורוש ואמרה לו שאביה המלך בלשאצר היה שותה אלף כוסות ולא היה משתכר, ואילו אתה אחשוורוש קצת שתית וכבר השתכרת?? ולפיכך כעס עליה והמיתה והומלכה אסתר תחתה, ומזה התגלגל הנס, ותלמידי המצוין דוד ישראלי ני"ו מכיתה ה' ת"ת תורת אמת בני ברק האיר את עיני שטעם דומה לזה אכן מופיע באבודרהם ה' פורים, שמצוות המשתה הוא בגלל משתה שבעת ימים שעשה אחשוורוש ע"י שם.

ובסיבת הדבר שהמלכה ושתי מיאנה לבוא בדבר המלך, אומרת הגמרא במגילה יב' אומרת שהמלך ביקש מושתי לבוא בפריצות להראות העמים את יופיה, והיא סרבה, למרות ששניהם אהבו לעשות עבירות, אבל היות ופרח בה צרעת בכל גופה לכן היא סרבה לבוא כצווי המלך.

וכתב רש"י מלמד שפרחה בה צרעת - שידועים זאת מהירושלמי שדרשו "מאשר נגזר עליה" וכתב "וישב בית החפשית מצורע כי נגזר מבית ה'" (דברי הימים ב' כו), מה להלן צרעת אף כאן צרעת,

ובפרשת מצורע כתבתי בעניין, המלך עזיחו הנביא הצדיק התנשא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות עד סוף חייו, ובעצם הוא היה יכול לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר למצורע לגור, ולמה בכל זאת התבודד ועוד בבית קברות?? **אלא נראה** שזה היה כי רצה לתקן את חטאו ולהתיישר על עוונותיו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עזיחו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי קיבל עליו ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן

"ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש", קצת נפלאתי וכי היה מספר עגול מדויק של 500 שונאים בשושן הבירה, מספר מדויק לא פחות ולא יותר?? ויתכן שאכן יש הרבה יותר שונאים ליהודים מ-500 בני אדם.

ורצוי לרוב אחיו מי אמר פסוק זה? יתכן שכך היה כתוב בספר דברי הימים למלכי פרס ומדי, ולכן רק שם כתוב משנה למלך, דרך גאווה כביכול, ואם כן מדהים שאפילו הגויים הבחינו שלמרות גדלותו הרוחנית ולמרות שפעל

פלא עצום, איך אסתר נתנה את בית המן למרדכי, הרי בית זה קיבלה כמתנת המלך לה?? וחוצפה היא להעביר מתנת המלך לידי אחר, שזה כזלזול עצום בנותן המתנה בפרט כשמדובר במתנת מלך??

אבל יתכן שהיא טענה שרצונה להיות קרובה יותר למלך שלכך היא ויתרה על ארמונו ועברה להתגורר בארמונו של המלך, ואדרבא היא מחשיבה את עצמה כחלק בלתי נפרד מהמלך ולא כאיש זר שלא ממשפחת המלוכה, ולכן היא

טהר לבנו – פורים

ויצא מזה טוב שכך לא השיבו את הספרים ספרי המן שכתב להשמיד את היהודים, אלא נתנו רשות ליהודים להרוג את שונאיהם, כאשר מתוכן היו עשרת בני המן שהיו מכותבי השנאה על בית המקדש. **ובפשטות** היא רק נתנה למרדכי להיות אחראי על ביתה שקיבלה מתנה מאת המלך, אבל זה קצת מוזר שתינתן למשנה למלך שיהיה אחראי על ביתה, וכי משנה למלך הוא אב בית?!

ויכו היהודים בכל איביהם ויעשו בשונאיהם כרצונם

ואולי שמחת היהודים הלוא מובנת גרמה לגויים אולי לחשוב שהיות והמלך כל כך אוהב את היהודים ואת מרדכי בראשם משנהו – אז אולי מה שהמלך לא ביטל את המכתב הראשון בו התיר להרוג את כל היהודים, זה רק בכדי לראות ולגלות מי הם הנאמנים לו בין העמים שמבינים שהמלך אוהב את היהודים ואיכפת לו שהיהודים לא יגועו ורק כתב המלך אין להשיב, לבין אלו שיודעים שהמלך רוצה בטובת היהודים אלא הם כנבל ברשות התורה שמנצלים את המכתב הראשון של המלך, וזה שימוש לרעה נגד רצונו האמיתי של המלך.

ואנשים כאלו יסומנו על ידי המלך כשונאים וכמורדים במלך ומיד בעת הקרב והמלחמה עם היהודים חיילי המלך ינקמו בהם או תכף אחר המלחמה, ולכן היהודים שמחים שידעו שיש למלך תוכנית טובה עוברם למרות 2 הכתבים הסותרים.

ואכן אם השמחה של היהודים השפיעה על רוב הגויים שלא ילחמו באישור המלך להשמיד את היהודים, שזה משאת נפשו של גוי מצוי, מכוח ההלכה שעשו שונא ליעקב, ומסיני ירדה שנהא לעם ישראל, כל שכן שהשמחה של היהודים בלימוד התורה ובקיום מצוותיה תשפיע שפע קודש ועוצמה לכלל עם ישראל הקרובים והרחוקים ילדים ונערים, שתורה מתוקה מדבש היא, ומצוותיה מענגים את הנפש בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא.

וכך בני הבית ידעו שחיי תורה, הם חיים של שמחה ואושר, ככתוב **"וחי בהם"** ולא שימות בהם, דהיינו לא חלילה חיי סבל וחנק, וככה הם בני הדור הצעיר, יחשקו בשמחת החיים של אביהם וגם הם ימשיכו בשמחה את דרך התורה והמצוות.

וידידי הצדיק רבי שמשון נקש זצ"ל חידש שהבקשה לבטל אגרת ראשונה הכוונה לבטל את הגלות, אבל המלך לא הסכים ולפחות יש אגרת 2 שהגויים בגלות לא ישמידו את כל ישראל ושבסוף התהליך נשמח באחדות מושלמת.

ויש להוכיח כדברי ידידי הצדיק זכותו יגן עלינו כמה שכתב רש"י על הפסוק "עד חצי המלכות ותעש", שכתב רש"י, דבר שהוא באמצע ובחצי המלכות שזה בית המקדש – שאת זה לא הסכים אחשוורוש לתת לאסתר, והסבר הדבר שהתחילו לבנות את בית המקדש בימי כורש וחזרו בו וציווה לבטל המלאכה, ואחשוורוש שעמד אחריו גם הוא ביטל המלאכה ונשבע שלא יבנה אותו, דהיינו שאחשוורוש לא רצה לבטל את הכתב הראשון שמשמעותו לבנות את בית המקדש ולבטל לגמרי את הגלות.

ואחשוורוש משתמש בזה כשטען שמכתב המלך אין להשיב, טען הנה את בית המן נתתי לאסתר, וכי לא ידע שהיא נתנה זאת למרדכי?!

אלא כוונתו שלכאורה זה חוצפה להעביר מתנת המלך לאחר, **ומכך** שלא כעסתי זה יוכיח שהיא קרובה לי מאוד ודעתה כדעתי, ורצוני שאתה - מרדכי תהיה קרוב למלוכה לטובת המלוכה וכרצון אסתר.

בלילה בעת קריאת המגילה הילדים כדרכם הכו בהתלהבות בעת שמיעת המן, ואף האריכו יותר מהצפוי, אבל כפי שכתבתי בעבר במקום להתעצבן על העיכוב כי הבטן לוחשת רעבה אני מהצום, אמרתי זה הזמן להתעמק במגילה, ואכן השנה התחדש לי חידוש נפלא ביותר.

כי הנה אסתר ביקשה מהמלך לבטל ולהשיב את הספרים שכתוב בהם רע על היהודים, ובעצם היא עדיפה שיהיה שקט בלי נקמות ובלי הריגות כלל, אבל המלך לא הסכים כי טען שאי אפשר לבטל ולהשיב את המכתבים הראשונים של המלך, אלא לכתוב מכתבים חדשים שמותר ליהודים להרוג את שונאיהם.

ולכאורה רוב העולם שונאים את היהודים, ולכאורה אם המלך לא ביטל את המכתב הראשון, אם כן היה כאן 2 מכתבים שסותרים אחד את השני, ולכאורה גם לשונאי ישראל נשאר ההיתר להרוג את כל היהודים, ואילו במכתב השני הותר ליהודים להרוג את שונאיהם, ולפי זה הייתה אמורה להיות מלחמת כוחות באישור המלך, ובפשטות הצד הגדול אמור לנצח.

ולפי זה לא מובן מה מקום לשמחה היה ליהודים כשיצא והגיע המכתב השני של המלך, הרי היהודים הם ככבשה בין 70 זאבים, ורוב הגויים שהם שונאי ישראל היו מתנפלים על קומץ יהודים ולא היה **סיכוי** ליהודים לנצח בדרך הטבע, ולשמחה זו מה זו עושה, מה גרם ליהודים לשמוח? ומה גרם ליהודים לנצח?!

ונראה, שאכן בדרך הטבע אמורים כל הגויים לנצח את עם ישראל, אבל ברגע שהיהודים ראו את ישועת ה' שנתהפך לב המלך לטובת היהודים, והמן גוזר הגזרה נפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, ואת מקומו של צורר היהודים קיבל מרדכי הצדיק, זה נתן ליהודים ביטחון עצום בבורא עולם שיעזור להם להנקם מכל אויביהם והיו בטוחים שינצחו בעזרת ה' הטובה עליהם כפי שכבר הגדיל לעשות.

ולכן היהודים שמחו מאוד והיו מאושרים וצהלתם על פניהם, וכאשר ראו הגויים את צהלת היהודים ושמחתם הגדולה נפל פחד היהודים עליהם, ורוב רובו של עמי הארץ פחדו מהיהודים ואפילו התייהדו, כי שמחת היהודים הבהילה אותם וגרם להם להתחנף ליהודים ולגדלם ולכבדם ובוודאי לא להילחם בהם.

והיות והיהודים ראו מה שמחה עושה, שבכוח השמחה הם ניצחו את שונאיהם כי רוב הגויים פחדו מלהילחם ביהודים למרות רשות המלך במכתבו הראשון שלא התבטל, לכן למדו היהודים שחשוב לקבל את התורה ולקיים את מצוות התורה מתוך שמחה, שיהיה צהלה על פני יהודי בעת לימוד התורה וקיום המצוות.

משתה אחשוורוש – מה עם מוזיקה???

ואם תאמר שאי אפשר לרצות במוזיקה אחת את כולם, הרי זה היה בארמון גדול ובחצר המלך והיו יכולים לעשות כמה אולמות ופינות שבכל אחד מהם מוזיקה המתאימה

למה לא כתוב שהיה מוזיקה בכל מסיבות שעשה אחשוורוש, הרי כתוב פירוט מלא על המשתה ולא כתוב מילה על תזמורת,

טהר לבנו – פורים

בכלי המקדש, וזאת במגמה לראות האם יתקוממו וידברו על הריגתו בגלל חוצפתו וזלזולו בכלי בית המקדש, אבל היהודים עמדו בניסיון ולא פתחו פיהם ולא זלזלו במלך, ולא אמרו אפילו בדיחות להרוג את המלך.

וכשמרדכי הצדיק צעק עליהם במשך כל התקופה שאסור להשתתף בסעודת אחשוורוש, טענו לעומתו שהוא טועה, כי אדרבא הם בהבלגתם הוכיחו למלך את נאמנותם שאינם בוגדים בו למרות צערם על שימוש בכלי הקודש, ואכן אפילו המן שדיבר לשון הרע על היהודים לא אמר למלך שהיהודים חפצים להורגו כי השתמש בכלי הקודש.

וטענו למרדכי שהם עוד חיזקו את אהבת המלך להם ולא גרמו נזק לעם ישראל כטענת מרדכי אלא ההיפך המוחלט, אבל הם טעו ורק לטווח הארוך הם נוכחו לראות שטעו וגרמו לעצמם נזק וגזירה רעה ונוראה.

אם מזרע היהודים

אלא הכוונה שכמו שאברהם אבינו מוציא מהגיהנום כל מי שיש לו ברית, ובעצם כל יהודי עבר ברית, אלא הכוונה לשומר על בריתו ונשאר קדוש, אז אמרו לו אם מרדכי יהודי אמיתי – צדיק וירא שמים, אזי מזלו יגבר עליך.

לאותו אורח וסועד, **ולמה** לפי הנראה לא היה מוזיקה בסעודות אחשוורוש??

וייתכן, שאחשוורוש לאחר 3 שנים שמלך רצה לבדוק האם יש הרוצים להורגו, ולכן עשה קודם סעודה של אוכל ויין לשוכרה לרוב לשריו ועבדיו 180 יום, בכדי שיכנס יין ויצא סוד, ומתוך השכרות וגודל הלגימה יתגלה דעת כל אחד ביחס למלך, ולכן לא היה מוזיקה בכדי שמרגליו יוכלו לשמוע היטב את שיח האורחים.

ולאחר שגילה שכל שריו ועבדיו נאמנים לו, עשה משתה שבעת ימים בהם בדק את כל תושבי שושן מעגל חיצוני הסמוך לו, לגלות האם מתוכם יש בוגדים, (כרצון איש ואיש מרדכי והמן) ולכן קרה גם ליהודים ומצד אחד נתן להם אוכל כשר ויין כשר שיבואו לסעודתו, ומצד שני כשהיו שיכורים נתן להם עקיצות וציערם על ידי שהשתמש

אחי היקר ר' ישראל ריינר שליט"א, הקשה מה הכוונה **"אם מזרע היהודים מרדכי נפול תיפול לפניו"**, הרי משפחת המן וזרש ידעו שמרדכי יהודי, והמן במפורש אמר זאת קודם מספר פעמים??

אחשוורוש מתי היה פחות פופולארי??

התשובה שאמרו לו, הרי מרדכי היהודי המשנה שלך, הציל את עמו ממות, ודורש טוב הוא לעמו, וגדול הוא ליהודים ולמרות הכל הוא רצוי רק לרוב אחיו ולא לכולם, אז גם אתה המלך תירגע אתה עושה טוב לעמך, וזה טבעי שלמרות הכל, לא כולם ממש מרוצים, וזה בסדר.

התשובה בסוף המגילה כאשר אחשוורוש הטיל מיסים, אזי כתוב שמו חסר בלי וואו, ככתוב: **וישם המלך אחשרש מס על הארץ ואיי הים: אז הוא היה פחות פופולארי.**

בקיצור ירדו לו מנדטים בגלל הטלת המיסים, ובכל זאת איך הצליחו להרגיע אותו??

ברכת שהחיינו בפורים

ושהחיינו מברכים על החיות של הקדושה שמקבלים מהמצווה ולכן ביא' אין התעוררות קדושה ואין שהחיינו.

ועי' עוד במנחת חינוך מצווה שא' אות ז' **שפורים** למרות שהוא **מדברי קבלה**, שהם **כדברי תורה**, מ"מ לא עושים 2 ימים, והסיבה, 1. **בט"ז מהמרדכי** כי כתוב **"ולא יעבור"**. 2. ולדעת ה"ט"ז כי **יצא כשקרא בי"ד**, **שכל החודש כשר בשוגג לקריאת המגילה**. ודומה לזמני הצומות, שבכל הצומות שמדברי קבלה נקבע להם איזה חודש אבל לא יום מסויים בחודש, אפילו תשעה באב כל החודש נקבע כמתאים לצום.

ולכן טען רבן יוחנן שמן הראוי לקבוע את י' באב לצום במקום תשעה באב, ורק חכמים קבעו איזה יום בחודש מתאים ביותר, ולכן קבעו צום יז' בתמוז כי אז נבקעה העיר בבית שני, למרות שבבית ראשון נבקעה העיר בטי' בתמוז ועי' עוד שם.

ויישר כוח עצום מכל הלב לרבי ישראל רפאל פלדמן הצדיק הזקוק לשידוך למרות שיתוקו כי צעיר הוא לימים ורצונו העז להקים בית יהודי בישראל ואשרי מי שיעזור לצדיק זה במילוי בקשתו הטהורה.

כל העם משתחוים להמן שעשה עצמו אלוה – עבודה זרה!!

שהיא עבירה חמורה יותר, והיא מג' עבירות חמורות שעליהם נפסק שיהרג ואל יעבור??

והנה במנחת חינוך רצו' יז' **שלוז"ה אפי' בג' עבירות במתכוין להנאתו** – הגוי שאונסו לחטוא ואם לא יהרגו, אזי היהודי יעבור את העבירה ולא ימות, אומנם כתב **שבע"ז לא שייך להנאת הגוי**, ולכן בעי"ז **בכל עניין יהרג.**

מונא במגילה שכולם היו כורעים ומשתחוים להמן מלבד מרדכי היהודי היחיד שלא כרע ולא השתחוה, ומשמע שגם היהודים כולם כן השתחוו להמן.

ונשאלת השאלה מדוע נזקף לחובתם של היהודים שבאותו דור רק מה שאכלו ונהנו מסעודת אותו רשע – אחשוורוש, ולא מה שהשתחוו להמן שהוא עבודה זרה

טהר לבנו – פורים

עוד אפשרות מביא המנחת חינוך ששייך בעבודה זרה להנאתו כדברי הרמב"ן כמו המן שכוונתו היה להנאת עצמו, כי המן דרש כבוד לעצמו.

ולפי זה מתורץ שלא נזקף עבירה לעם ישראל מה שהם השתחוו להמן, כי זה היה מצב של אונס ולמרות שזה עבירה חמורה של עבודה זרה, בכל זאת מותר היה לעבור ולא למות, כי המן אנס לעבודה זרה לא להמריד את היהודי נגד הקב"ה, אלא כוונתו הייתה להנאת עצמו של המן שגאוותו תרקע לשחקים!!

ואולי אפילו היהודים העירו וכעסו על מרדכי מדוע אינו משתחוה להמן, הרי זה מצב של אונס וזה מותר כשהגוי מתכוון להנאת עצמו.

אומנם מקשה הרמב"ן שגם בע"ז שייך להנאתו כגון להתרפאות בעצי אשירה ובכ"ז אע"פ שהיא להנאת אסור??

ותמוה קושית הרמב"ן, שהרי באנסו להנאת עצמו - אין חילול ה' וכפירה כי ידוע דהוא מחמת אונס, אבל בחלה ולוקח עצי אשירה, להסוברים שדווקא שאמר לו שיביא מעצי האשירה, הרי למרות שזה להנאתו עדיין יש חילול ה' עצום, שיטעו שיש כוח רפואה בע"ז, **אומנם** לר"ז ה' הטעם שאין מתרפאים בעצי אשירה כי היהודי עצמו נהנה מאביזרייהו דעבודה זרה, ויש לאו "לא ידבק" מובן קושית הרמב"ן. **ויתכן** כשהיהודי נהנה חמור יותר מהנאת הגוי.

ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם – בזכות מה ומי?

אשר החלות לנפול לפניו לא תוכל לו כי נפול תיפול לפניו, ואם כן מרדכי שידע כלל זה, היה עליו מיד לעשות מסיבת הודיה לה' ברוב עם להודיע שהתחיל הנס של ונהפוך הוא ומעכשיו תתחיל נפילת המן ותעלה קרן ישראל.

אבל מרדכי לא הגיס לבו, הוא הבין שיש במסיבת הודיה זו שמץ של גאווה, ולכן מיד הבין שזה עצת היצר המולבש במלבוש של מצווה, ולכן מיד שב לשקו ולתעניתו ולתפילתו בלי לפרסם הנס, אלא ציפה שהדברים יתגלו מעצמם בהמשך ולא על ידו,

ובכוח חניקת הגאווה והכנעתו הגמורה לה' בתפילה מעומק הלב, זכה שהתקיים הנהפוך הוא בשלימות, וזכה שהשמחה של נהפוך הוא נקבעה לדורות.

הגזירה התפרצה בגלל מרדכי לטובת עם ישראל

אבל היות והיא התחילה בגלל מרדכי שנלחם למסור נפש לקיים בשלימות מצוות ה', וגם מחה כעוברי עבירה שאכלו מסעודת המלך למרות שחשבו אותו למשוגע שמגזים ומחמיר נגד שכל הישר, בגלל זה הגזירה.

כי על צדיק מושלם כמו מרדכי לא היה יכול לחול גזירה רעה על עם ישראל בגללו, וממילא הייתה הגזירה חייבת להתבטל, אבל עם ישראל היו זקוקים לחיזוק של פחד מהמן ותשובה וצום של 3 ימים, ותפילות של מרדכי היהודי, שהוכיח את צדקותו כדברי המדרש בסוף העלון,

שגם כאשר התהפך הגלגל, ומרדכי רכב על סוס המלך והמן שירת אותו כעבד, למרות שזה מסמן תחילת מהפך כדברי זרש, בכל זאת מרדכי לא התגאה וחזר להתפלל בדביקות, זה הוכיח שהוא צדיק מושלם שלכן המהפך לטובה חייב לבוא.

רוב בניו וקנייניו על העץ תלית – מתוך מעוז צור/חנוכה

המן את כבוד עשרו ורב בניו דנה הגמרא וכמה רוב בניו? אמר רב 30, עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים, ורבנן אמרו אותן שמחזרים על הפתחים 70 היו, ורמי בר אבא אמר 208 היו, שנאמר "ורב בניו" ורוב חסר בלי וואו בגימטריא 208??

ונראה, כדברי הצדיק הרב ישראל פלדמן שליט"א, שה' 10 הבנים של המן שנתלו, הם היו שווים לרוב בניו, שהם היו שווים להמן יותר מכל עשרות או מאות בניו, כי עשרה בנים אלו קנו ממנו את החינוך לשנאת יהודים ולרשעות הרבה יותר משאר בניו, שלכן שאר בניו לא נתלו

במדרש רבה שמות לח' ד' מביא את הפסוק (אסתר ו) "ויקח המן את הלבוש ואת הסוס", ומבאר המדרש שמרדכי זכה בגדולה זו, כי היה מתפלל כל הזמן, שנאמר (שם ד) "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה", שלמרות שראה עצמו בגדולה לא הגיס לבו ולא הפסיק מן התפלה אלא "וישב מרדכי" כשם שהיה מתחלה, ולכן התקיים הפסוק (דברים ט) "ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה" לא עליך אלא "על אויביך ועל שונאיך אשר רדפוך", ואתה למרות זאת אל תפסיק מהתפילה, ככתוב "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'". וכך עשה מרדכי שנאמר (אסתר ז) "וישב מרדכי אל שער המלך" שחזר לשקו ולתעניתו.

ומסתתרו כאן רעיון נפלא, שהרי רזו הבינה מצוין את המצב שהתהפך ואמרה להמן שאם מזרע היהודים מרדכי

חשוב לציין, שלמרות כל הבדיקות שעשה אחשוורוש שיצאו לטובתו שאין מבקשי רעתו בכל שריו ועבדיו ותושבי שושן וגם לא מהיהודים, (שלכן לא היה מוזיקה בסעודות המלך) בכל זאת פתאום עבדיו בגתן ותרש החליטו להורגו, וזה לימד את מרדכי שלמרות שהכל נראה ברור חד משמע, בכל זאת הכל יכול להתהפך ברגע, ולא להתיימש לעולם!!!

כמו כן, דווקא בגלל שמרדכי לא השתחוה שמזה נפגע וקצף המן, ובגלל זה נראה שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים, שלא נחשוב לרגע שלולי זאת המן לא היה מבקש להשמיד את היהודים, כי השנאה הייתה בו בשורשים, רק זה הייתה שעת כושר עבורו או כקש ששבר את גב הגמל.

ורק טוב יצא מכך שכביכול כל הגזירה התחילה בגלל מרדכי, שאם הייתה הגזירה בגלל כלל ישראל, הרי הם לא היו מושלמים בצדקותם וח"ו הגזירה הייתה אמורה לחול עליהם ולא להתבטל.

הגאון הצדיק הבחור המשותק ישראל פלדמן שליט"א, שאל מה הכוונה שתלו את קנייני המן על העץ? ותירץ בגאונותו שהכוונה שבניו שנתלו שהיו ממשיכי דרכו ברשעות זה נחשב לקנייניו שנתלו, כדוגמת תולדות צדיקים לא חייב להיות ילדים ממש, אלא מצוות ומעשים טובים שעשו בחייהם או תלמידיהם, כך גם קנייני המן זה דרכו הרעה שהשריש בילדיו שנתלו עמו, ולא הכוונה לחפצים שקנה בחייו שנתלו עמו, והדברים מאירים ונחמדים מפז.

אומנם התבוננתי מדוע כתוב רוב בניו, והרי 10 בנים זה לא רוב? שהרי בגמרא מגילה טו' על הפסוק "ויספר להם

טהר לבנו – פורים

והשאיר רק את החלשים, וראו מהחלשים מה יצא המן, ומהחלשים בשנאה שנותרו מבני המן יצאו הנאצים הארורים ימ"ש.

ואם היו נשארים הגיבורים או לנו ואוי לבנינו מה היה נשאר מעם ישראל רח"ל, ותודה לבורא יתברך שהרג את החזקים שבהם והצילנו מידם.

עמו, ורב בניו אלו היו גאוות המן, שמצד אחד היו לו הרבה בנים (ממזרים), אבל עיקר גאוותו היה ב10 הבנים שהתחנכו להיות כהמן ממש בכל עוצמת הרשעות שבו.

זזה מזכיר את יהושע שנלחם בעמלק וכתוב **"ויחלוש יהושע את עמלק לפי חרב"**, שיהושע הרג את כל הגיבורים

פורים משולש

זזה מזכיר את מה שכתב רש"י **בתחילת פרשת לך לך**, שלמרות שבברכה הראשונה בשמונה עשר, מגן אבות, מזכירים את זכות שלושת האבות, בכל זאת העיקר זה אברהם, וזה לשון רש"י: יכול יהיו חותמין בכולן, ת"ל והיה ברכה בך אברהם (חותמין) ולא בהם, דהיינו סיוס הברכה הוא **ברוך אתה ה' מגן אברהם**.

פורים משולש בירושלים כנגד אברהם יצחק ויעקב שכתרו ברית עם ירושלים עיר הקודש, ובכל זאת גם בירושלים קוראים את מגילה ביום יד' שאז כל יהודים בעולם מתאחד לקרוא באותה יום את המגילה, שזה המצווה היחידה בפורים שמברכים עליה ברכות, משמע שהיא המצווה העיקרית.

אז נזכור שבשנה מיוחדת זו, יש לנו כוח האחדות, וגם זכות האבות הקדושים, ונזכה לשמחה אמיתית שתעזור לנו כל השנה.

פורים עם דגש או בלי

החדשה, וכן ה' הידיעה בתחילת המילה לא הורסת את הדגש של בגד כפת, ואולי זה בא לרמוז שאנחנו יהודים לא נשים דגש על הפור - הגורל, אלא **לקיימו וקיבלו**, להתחזק בלימוד התורה וקיום המצוות ומתנות לאביונים בהידור ומשלוח מנות לקרב לבבות ולהרבות שלום בישראל.

על פי כללי הדקדוק **בגד כפת בראש מילה** זה עם **דגש קל**, בכל זאת כתוב במגילה על פן קראו לַיָּמִים הָאֵלֶּה **"פורים"** על שם הפור שעשה המן, ואילו בהמשך כתוב **"וימי הפורים האֵלֶּה"**, בפי דגושה, וההסבר כי אם המילה הקודמת היא אוי"ה אזי יהיה בגד כפת רפוי במילה

המן מנסה לבקש רחמים מאסתר היהודיה ?? ולא מהמלך ??

אומנם, רק לאחר 3 חודשים מתליית המן שהיה באמצע חג הפסח, בתאריך כג' סיוון רק אז פנתה אסתר למלך אחשוורוש לבטל את גזירת המן להשמיד את היהודים, ולמה המתינה זמן רב כל כך??

"ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה, והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך"

אלא התשובה פשוטה היא, שלהרוג את המן, זה פעולה חדה ומהירה מספיק לבקש מהמלך בעת משתה היין כשהיין מטפס לו למוח והוא בקריזה והמן יתלה ונגמר סיפורו של המן, כפי שנגמר סיפורו של ושתהי חד וחלק.

פלא עצום, הרי אסתר הייתה המקור לכעס המלך ושנאתו להמן, מדוע החליט המן לפנות דווקא לאסתר, הרי אם המלך המושפע מאסתר כועס עד שאי אפשר לבקש רחמים ממנו, כל שכן שלא יוכל לבקש רחמים מאסתר שהיא מקור השנאה הצודקת להמן שביקש להשמיד עמה??

אבל לבטל את גזירת המן שהוא תהליך של כתיבת מכתבים והמתנה לתקופה ארוכה של מעל חצי שנה, זו פעולה שחייבים שהמלך יסכים לה גם בזמן שהוא רגוע ושפוי בלי טירוף והתפרעות, ולכן במשך 3 חודשים אסתר ומרדכי ביססו את מעמדם על בית המן וטבעת המלך שנמסרה אל מרדכי, ולאחר שמעמדו של מרדכי ואסתר נכנס חזק בתודעה של הממלכה רק אז פנתה אסתר לבקש מהמלך לבטל את גזירת המן.

ואולי ממשיגינער, מטורף וקריזיונר כמו אחשוורוש כשהוא כועס מסוכן להתעסק עמו שהרי אפילו את אשתו המיוחסת ושתי הרג בכעסו.

ותשובה זו מדויקת, מתשובת אחשוורוש לאסתר, **"ויאמר המלך אחשוורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו על העץ על אשר שלח ידו ביהודים, ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך"**.

אבל המן הבין שאסתר עובדת כמו שחמט, בהיגיון ולא בפזיזות, הכל מתוכנן לשלבים, שתכננה מסיבה ביום ראשון והבטחה למלך שבמסיבה ביום הבא היא תגלה לו את בקשתה, מאדם הגיוני אפילו שונא עדיין אפשר לדבר ולבקש ולהתחנן.

דהיינו שהמלך הבין שמעמד מרדכי ואסתר התבסס בממלכה, ולכן הזמן מתאים שתקבל פקודה עקיפה לא מהמלך כי זה השפלה למלך לבטל ציווי שנתן, אבל אם זה בא ממרדכי ואסתר זה לא מבייש את המלך, בתנאי שאכן דבריהם יתקבלו, והיות וכבר התבסס מעמדם על כן יש טעם בשליחת המכתבים שיפעלו כראוי ולא יביישו את המלך שאגרות שנחתמו בשמו לא מבוצעים בשטח.

אבל יתכן, שברגע שנודע להמן שאסתר יהודייה הוא ניסה לנצל את מידת הרחמים הקיימת בעם ישראל, כפי ששאל משבט בנימין שאסתר הייתה משבטו, חמל על אגג ובגלל רחמיו יצא המן הרשע.

ולכן המגילה מספרת תחילה על אופיו של אחשוורוש ולא מתחילה מיד לספר על מרדכי היהודי, ובדרך צחוק, העולם אומר שללמדנו, שלא מתחילים עם יהודי!!! אבל באמת נראה שמגילה מציינת שנדע שהמלך היה קריזיונר מסוכן, שאפילו את אשתו תלה, שנבין לאיזה גוב אריות נפלה אסתר, ובכל את איך מכל זה יצא נס לעם ישראל דרך שחקן מסוכן ששמו אחשוורוש, כי הוא בכעסו חותך מהר ומיד, ולכן מיד תלו את המן.

עצות זרש החכמה

את מרדכי שיתברר לכולם שהוא עבד, ולכן רצה להרוג את כל היהודים.

אבל בכל זאת כשהוא בשיא גדלותו רואה את מרדכי עומד

זרש החכמה, ומציעה עץ גבוה 50 אמה ועוד מתיבת נח, מה העניין, ויתכן שהמן התאפק לא להרוג את מרדכי שלא השתחוה לו כי הוא היה עבד של מרדכי, וביזיון לו להרוג

טהר לבנו – פורים

בליל הסדר וצמו בחול המועד פסח, ולא אמרו נעצור את הצום בגלל שהמהפכה לטובה התחילה, לעומת זרש שכבר הבינה זאת היטב חד וברור, עד כדי השפלת בעלה בפני כל אוהביו, כי אכן הייתה חכמה ומעמיקה.

והוסיף הגאון הרב שמואל שמעלקע גולדנברג שליט"א מאשדוד, שכתוב **במדרש** שהמן היה מאלו שמנעו את בניית בית המקדש השני, וזה לשון **המדרש ז' ב', ד"א "אחר הדברים האלה"** אמר רבי לוי זה שכתוב **"בפרוך רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און"** מה כתוב בסוף **"להשמדם עד עד"** לא נתגדל המן אלא לרעתו, ולמה גדלו? משל לגולייך שקלל לבנו של מלך אמר המלך אם אני הורגו הכל אומרים גולייך הרג עשה אותו טריכונוס ואח"כ עשה אותו הגמון ואחר כך התיז את ראשו, כך אמר הקב"ה אילו נהרג המן כשירד ויעץ לאחשוורוש לבטל בנן בהמ"ק לא היה מי יודעו, אלא יתגדל ואחר כך יתלה, לפיכך **"וישם את כסאו מעל כל השרים"** ואחר כך ויתלו את המן הרי אויבי הקדוש ב"ה למפלתן הן מתגדליו, ככתוב **(איוב י"ב) "משגיא לגוים ויאבדם"**.

וטען הרב שמואל שמעלקא שליט"א ששמע במדרשים ובנביא שהמן היה בשטח למנוע בגופו את בניית בית המקדש, וירד מאר"י לשושן להוציא חוק מניעת הבניין, ומי שעושה מהומות בדרך כלל אלו אנשים זולים ולא ראויים לשמש במלכות ושריו, ולכן **זרש התפלאה איך בכל זאת בעלה הפשוט והבזוי התגדל ועלה מעל כל השרים??**

ורק כשראתה את תחילת מפלת המן, מיד הבינה שכל מה שעלה המן הטיפש היה רק לרעתו בכדי שימות בבזיון עצום שירד מלמעלה ללמטה, מהשר הגדול עד לחבל התלייה בבזיון עצום.

שמתי לב שבעצה לתלות את מרדכי זרש כתובה ראשונה, ובכישלון ובתחילת נפילתו של המן כתוב קודם אוהביו ואחר כך זרש, ואולי אכן גם מכן יש הוכחה שזרש הייתה חכמה, שבכישלון האשה שנתנה את העצה ברחה הצידה, שהיא לא קשורה לכישלון, למרות שהיא הראשית שנתנה את העצה, ועוד נתנה לו סיבה לפחד עוד יותר שאם התחלת ליפול בפני יהודי אתה תיפול עד הסוף.

סעודת אחשוורוש – ועון היהודים

נרגע שבשנה זו כבר לא תהיה גאולת ישראל, והוסיף יום בכדי שלא יובלט שרצונו לחגוג רוב שנה, ואכן ביום השביעי שיצא בשבת אז זחה דעתו לגמרי והתנשא אפילו על אשתו המלכה המיוחסת

ובכל זאת עם ישראל לא קלטו את הסכנה שזה חגיגה למפלת ישראל ולא חגיגה לשלום המלך, ולא הקשיבו למרדכי שהבין כל זאת.

כי נמכרנו אני ועמי - שקלי המן כנגד שקלי אברהם לעפרון

ובעצם המן רצה לקנות, אבל המלך לא הסכים לקבל תשלום אז בעצם אין כאן מכירה מצד המלך, אם כבר מתנה ולא מכירה.

ולכן כשאסתר אמרה **כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד**, אזי המלך שאל אותה את מי את מאשימה, והמלאך דחף את ידה שתצביע על המן, ואחשוורוש קיבל את טענתה שמאשימה רק את המן.

ולמה אחשוורוש האמין לאסתר שהיא מאשימה רק את המן ולא את שניהם שאז אולי לא היה הורג את המן כי הוא גם נאשם, ואולי היה הורג את אסתר על האשמה שהיא מאשימה את המלך.

מולו ולא משתחוהו, ושוב הוא מתאפק, כי לא קיבל רשות מהמלך ככתוב **ברש"י**.

אבל זה פלא כי הרי כבר קיבל רשות להרוג כל מי שלא משתחוה לו, אלא יתכן שכלפי חוץ הוא ענה שהוא לא הורג אותו כי הוא צריך אישור מיוחד מהמלך, אבל הסיבה האמיתית כי לא רצה שיתגלה שהוא היה עבד של מרדכי.

ועל זה באה עצת אשתו החכמה זרש, שאכן יבקש רשות מיוחדת מהמלך כך שלא יצחקו עליו שהוא שקרן, וכלפי הבושה שיצחקו עליו שהוא עבד של מרדכי, על זה יעצה לו, שיקח עץ 50 אמה מתיבת נח, והרעיון הוא שיכנס לתודעת ההמונים שאכן בעולם הקודם היה המן עבד של מרדכי, אבל העולם הקודם נמחק כמו העולם של דור המבול, ומנח נוצר עולם חדש.

ולכן אין מה לצחוק על המן, כי עכשיו הוא בעולם החדש בו הוא למעלה ומרדכי למטה, ובכדי להצליח עוד יותר בהתמודדות מול הבושה שהיה עבד, באה אשתו ברעיון של ליצנות הדוחה מאה תוכחות ועוזרת להתמודד עם הרבה מצבים מביכים.

וטענה לו שאם יתלו את מרדכי על עץ גבוה 50 אמה, אז זה ישקף ליצנות על מרדכי, שהתנשא על המן שהוא מעליו כי הוא האדון ואילו המן למטה כי הוא עבדו, על כן יתלה מרדכי הכי למעלה בעץ גבוה 50 אמות, כך מרדכי במרכאות יהיה הרבה מעל המן כפי שדרש להיות למעלה, אז שימות עם זה כביכול.

והוכחה שזרש הייתה חכמה, שהיא הבינה שאם המן יורד בגלל מרדכי היהודי, זה מוכיח על קריסתו הקרובה של המן, מה שנראה שאפילו עם ישראל כולו לא הבין, שהרי הם צמו 3 ימים שחלו בליל הסדר ולא אכלו מצה

בשנת שלוש למלכו עשה משתה כתוב במדרש אסתר א' יד' ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אמר בשנת שלוש למלאכת הכסא, כיון שגמר מלאכת הכסא עשה משתה לכל שריו ועבדיו, ור' נחמיה אמר בשנת שלוש לביטול מלאכת בית המקדש, **כיון שגמר לביטול מלאכת בית המקדש שלוש שנים עשה משתה לכל שריו ועבדיו.**

וראיתי שהכוונה בשנת 70 שנים ישראל לא נגאלו, לכן עשה משתה 180 יום ועוד 7 ימים בכדי שיעבור רוב שנה כך

המן הרשע שקל שקלים לתת למלך בכדי שיסכים להרוג את כל היהודים אבל המלך ויתר לו על השקלים, וכל כך למה?? מדוע אחשוורוש הסכים לוותר על הכסף??

וראיתי כתוב שאברהם שקל לעפרון 400 שקל עובר לסוחר, וזה היה ניסיון גדול להשקיע את המקסימום בקניית רכוש שבעצם שייך לך, וגם כשמוותרים לך על הכסף, להתעקש לשלם ואת המיטב.

לכן זכו עם ישראל שאחשוורוש ויתר להמן על הכסף, כי כך היה קל יותר לאחשוורוש לבטל את גזירת המן, כי לא קיבל תמורה על מכירת עם ישראל.

טהר לבנו – פורים

לתמידי המצויינים בכיתה ז' ת"ת תורת אמת בני ברק, שיש לפרש זאת ב2 אופנים, או לרעה, שאסתר תדע איזה רשע המלך שוויתר על הכסף הרב ובכך הוכיח ששנאתו ליהודים מחרידה, או שהמלך לא רצה להתבזות שהורג עם שלם בשביל שוחד כסף, ולפי זה יש מקום לעורר כבוד המלך שלא יבזה שמו בהשמדת עם, כי הוא לא משוחד בכסף וכפי האמור קודם.

כי בטענתה אסתר אמרה "כי נמכרנו", ובעצם רק המן הציע מכירה ולא המלך, ואם כבר יש להחשיב זאת מכירה זה רק על המן שרצה במכירה.

והנה ברש"י על הפסוק "פרשת הכסף" המופיע כשסיפר מרדכי לאסתר על גזירת המן, כתב רש"י "פירוש הכסף", והסברתי

מגילת אסתר – שם המגילה על שם אסתר למה בלי שמו של מרדכי

ולכאורה קשה שהרי למרות שהדברים מפורסמים בין הגויים בכל זאת כאשר היהודיים מפרסמים זאת, הגויים רואים שאנחנו שמחים במפלתם?

ואולי בגלל שחכמים לא רצו לכתוב את מגילת אסתר שיהיה חלק מהתנ"ך לכן מרדכי לא שיתף פעולה בבקשת אסתר הזאת, כי הוא נוגע בדבר, והוא היה ראש הסנהדרין, ולא רצה לדרוש זאת **כפרש"י** (משפטים פרק כג' ב') **לא תענה על ריב** על רב שאין חולקין על מופלא שבב"ד בדני נפשות וכאן זה דיני נפשות שנוגע לסכנה של פורגמים ע"י הגויים, וגם יתכן שגם מרדכי כראש הסנהדרין הבין כדעת חכמי ישראל.

אבל אסתר שמסרה נפשה למען ישראל זכתה שענתה לחכמים תשובות נפלאות כמובא גם בהמשך הגמרא, ואכן עצם השם מגילת אסתר בלי הזכרת השם מרדכי, פחות גורם שנאה בין העמים, היות ואסתר היא מלכת אחשוורוש אין זה גורם שנאה בין העמים, כי זה שמחת מלכות פרס ומדי, ולא רק שמחת היהודים, וכביכול היהודים רק הרוויחו דרך אגב.

ואולי מתוך התשובות שענתה וניצחה בהם את כל חכמי ישראל, זה מוכיח שהיא זכתה לרוח הקודש, כדעה בגמרא שם, והיות וזכתה לרוח הקודש לכן זכתה לקבל תשובות נפלאות שיתקבלו נגד כל דעת חכמי ישראל.

עד חצי המלכות ותעש

ואכן, זה מלמד אותנו שאפילו כשרואים ניסים גלויים, רשע נשאר רשע, ולא מסכים לשנות דבר חשוב שצריך לתקן, ולכן לא הסכים לתקן את בית המקדש למרות שמגיע פיצוי הוגן למלכה ולעם ישראל על הסכמתו להרוג את עם ישראל.

ונדע שרק החלטה פנימית אמיתית שלנו, מתוך אהבת ה', נזכה לתקן את העיקר ובאמת לחזור בתשובה שלימה לבורא עולם שכל כך אוהב אותנו.

אגב יתכן שהנס שהתהפך השרביט, אולי זה היה בכדי שאחשוורוש יפחד מאסתר המלכה, שלא יתהפך שוב בהמשך חייו כפי שהתהפך על ושתו והמן, אלא ביציבות יכבד את אסתר ואת מרדכי, ואכן כפי שמופיע בסיום המגילה, לא היה שום התהפכות בדעותיו של אחשוורוש עד סוף ימיו בנוגע למרדכי ולעם ישראל, אלא נס המגילה המשך עד סוף ימי אחשוורוש.

והוסיף תלמידי היקר אלחנן בהריר נ"ו, שיתכן שכשם שמלאך השתלט על אחשוורוש שדחף את ידו שייגש את השרביט למלכה, כך השתלט על דיבורו שאמר לאסתר "עד חצי המלכות ותעש", וכדברי רש"י בפירוש הראשון שאמר לה שלא יבנה את בית המקדש.

והוספתי על דבריו היקרים, שבעצם עוד קודם שאחשוורוש מבטיח או לא מבטיח לאסתר בניית בית

רבים מהמפורשים ששאלו מדוע לא נקראת מגילת מרדכי ואסתר הרי הנס נעשה ע"י שניהם? ובפרט שמרדכי היה מרכיב מרכזי בנס, כי הגויים קיבלו שיתוק ולא נלחמו ביהודים למרות שהם הרוב מוחץ ולהם עדיין הרשות ניתנה להרוג יהודים לפי המכתב הראשון, וכל זה כי קיבלו שיתוק מיוחד מרדכי ששמעו הולך וגדול, ומעוצמת גודל מרדכי הם השתתקו?

ויתכן והתשובה היא, שכתוב בגמרא מגילה ז' ע"א "שלחה להם אסתר לחכמים: קבעוני לדורות. שלחו לה: קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות. שיגידו שאנחנו שמחים במפלתם", וזה לבד כבר דבר מחודש שהרי זכות כל אומה ואומה לעמוד על נפשו ולשרוד, וברור שיש לשמוח על כך, וזה הכי טבעי בעולם!!

אבל בעינינו ראינו שכשנופלים טילים עלינו מעזה וברצוננו להגן על עצמנו מפני אויב הקורא בריש גלי להשמדתנו, בכל זאת האומות תוקפות אותנו ומכניס אותנו רוצחי ילדים ועוד כינויי שנאה ורוע שקרי.

על כל פנים, אסתר ענתה לחכמים, **כבר כתובה אני על ספרי דברי הימים למלכי פרס ומדי**, ולכן כבר אין כאן הסתה נגד היהודים כי **הדברים כבר מפורסמים בין הגויים, כך ביאר רש"י**.

כתב רש"י, דבר שהוא באמצע ובחצי המלכות שזה בית המקדש – שאת זה לא הסכים אחשוורוש לתת לאסתר, והסבר הדבר שהתחילו לבנות את בית המקדש בימי כורש וחזר בו וציווה לבטל המלאכה, ואחשוורוש שעמד אחריו גם הוא ביטל המלאכה ונשבע שלא יבנה אותו.

ובעצם לפי זה אחשוורוש ידע שאסתר יהודיה, וקשה שהרי היא לא גילתה למלך מאיזה עם היא, ורק במשתה ביום שלאחריו היא סיפרה זאת למלך?

עוד יש להקשות, שהרי כל עם ישראל צמו בפסח 3 ימים מלאים לילה ויום, ודבר זה אמור להיות מפורסם, וגם אסתר ונערותיה שהיו לפחות שבע כנגד ימות השבוע, גם הן צמו 3 ימים מלאים, וגם באה אל המלך כשהיא מורעבת וירקונית, ובכל זאת לא התגלה מעם ישראל? הרי מדוע שהיא תהיה בצום בולט בגוף??

ואולי כאשר המלך ראה אותה ירקונית לא רצה בה, ואחת דתה למות, רק באו 3 מלאכים א' בא ודחף את יד המלך להושיט לה את שרביט הזהב, ועוד בא מלאך והגביהה ומלאך שלישי משך עליה חוט של חסד.

וגם נהפך השרביט המלך, שבמקום שהוא יאחזו בראש השרביט כי הוא המלך, כתוב שאסתר תפסה את ראש השרביט ולא את קצהו, ובראות המלך 4 סימנים מובהקים של ניסים גלויים שנעשו לאסתר, הבין שהיא מזרע היהודים, לכן הבטיח הכל חוץ מבניית בית המקדש.

טהר לבנו – פורים

כי כך הנס יהיה מושלם, והמלך לא יעכב כלום בידם, כפי שרואים בהמשך המגילה שנתן להם להוסיף עוד יום להמשיך ולהרוג ממשפחת המן ומידידיו שונאי ישראל.

ובפרט שמלך לא חוזר בו כפי שאמר המלך בעצמו "כתב אשר נכתב ונחתם בטבעת המלך אין להשיב", ולהתחכם למצב בעייתי כזה היו צריכים רצון עצמי של המלך שיתהפך בעצמו לשנוא את המן ואת כל דעותיו, ולכן הסכים לפתרון שיכתבו מכתבים שמותר ליהודים לעמוד ולהילחם על נפשם ולהנקם משונאיהם.

ושאיש מהשונאים לא יעמוד להילחם נגד היהודים בגלל מכתבו הראשון של המלך שלא התבטל שבו התיר להשמיד את כל היהודים, אבל ברגע שהתפרסם שהמלך מרצונו התהפך לשנוא את המן אזי הבינו שהעיקר המכתב השני ואין המלך רוצה בקיום המכתב הראשון, ולכן אף שונא לא נלחם נגד עם ישראל.

חגיגות בזמן מלחמה?! הסברים על שושן פורים

לפחות לנסות להילחם נגד היהודים ע"פ רישיון המכתב הראשון שעדיין היה בתוקף.

ממילא הבינו שביום השני ימשיך הנס ולא תהיה סכנה, ואין צורך לצום, (וזה קצת מזכיר את מעשה יונתן עם טעימת הדבש בעת שכבר ראה את הניצחון במלחמה נגד פלישתים).

ובפרט שעל ידי השמחה של מצווה של היהודים בכל המדינות, ומצוות הפורים של מתנות לאביונים ומשלוח מנות, ומכוח קיימו וקיבלו עליהם ועל זרעם קבלת התורה בשמחה, אם כן מכוח השמחה הקדושה זה עצמו נתן ביטחון וכוח ליהודים שבשושן להמשיך ולהילחם ולנצח.

ואולי כוח השמחה, השפיע עד כדי כך שבאוויר היה אווירה של שמחה, ואפילו שונאי ישראל הרגישו כביכול שמחה ורוגע והם לכן יצאו מחוריהם ואז נתפסו ונהרגו.

קבלת התורה בפורים מתוך אהבה ושמחה

את עם ישראל, ולפיכך הצליח נבוכדנצר להחריב את בית המקדש ולהגלות את ישראל מארץ ישראל.

והיות ועיקר טענת המן הייתה שהיום ה' זקן, וכתוב מאויבי תחכמני, וגם לנתן דברי הרשע ימ"ש, לכן נהגו עם ישראל כפי שהקב"ה גילה להם שיש הנהגה במתן תורה שה' זקן מלא רחמים שרומז ליג' מידות של רחמים, **וכעצם השמים לטוהר שהיה אור וחדווה לפני הקב"ה**. לכן עם ישראל קיימו וקיבלו היהודים את התורה באהבה ובשמחה, ולכן ליהודים הייתה אורה זו תורה, כדרך שהיה אור יקרות להקב"ה בעת מתן תורה.

שק ואפר יוצע לרבים – מה פשר תשובת שר התורה הגר"ח קנייבסקי "רבים בחכמה"

עוד מצאתי בספר מתיקות המועדים ששאל את מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל מדוע בתחילת הפסוק כתוב "אבל גדול ליהודים" אם כן מדוע בסוף לא כתוב שק ואפר ליהודים? מדוע כתוב "לרבים"?

וענה מרן זצ"ל שהכוונה "רבים בחכמה", ומחבר הספר תמה מה פשר תשובת מרן זצ"ל, ונשאר בצ"ע.

ונראה לתרץ הכל בס"ד, ע"פ דברי המדרש רבה בראשית פד"ב א"ר איבו לפי שיעקב אבינו לבש שק כשקרע בגדיו

המקדש, עליו קודם לבטל את גזירת המוות מהיהודים, שהרי בלי עם ישראל מה צורך כלל בבית המקדש??

אלא במשפט זה הוכיח הקב"ה לאסתר שהנס ממשך לא רק ברגע הפגישה הראשונית עם אחשוורוש אלא ממשך עוד, שכשם שדוד המלך להבדיל אלף ואלפי הבדלות לא היה ראוי לבנות את בית המקדש כי שפך דמים במלחמות, כל שכן אחשוורוש שהסכים וגזר להרוג את כל היהודים אינו ראוי לבנות את בית המקדש מחמת רשעותו.

ולכן המשיכה אסתר הנס עוד, שביקשה סעודה עם המלך והמן בכדי לגרום שאחשוורוש מעצמו יכעס על המן ומעצמו יבקש ויצווה להרוג את המן, למרות שברגע שראש השרביט בידה יכלה לבקש תכף להרוג את המן ולבטל את הגזירות, עדיף פי כמה מנים שזה יגיע מרצון עצמי של המלך, ולא מפחד להפר רצון אשתו.

צריך עיון איך היה אפשר לחגוג בכל ערי הפרזות, ביום של מלחמה בשושן, בה נלחמו היהודים שבשושן נגד שונאיהם? הרי חלק מעם ישראל נתונים בצרה ובסכנה?? ובפרט שבשושן ישבו שונאי ישראל בעלי השפעה שהתגוררו ליד מרכז השלטון? וכידוע צמים צום אסתר כי במלחמות היהודים תמיד היהודים צמו להצלחת המערכה, וכפי שמצאנו במלחמה עם יונתן שטעם מהדבש למרות ששאלו גזר תענית אפילו ללוחמים ובגלל זה שאול רצה לחייב את בנו יונתן מיתה רק שהעם פדו אותו ולא מת, וכן כתב רש"י **שמות יז** במלחמת עמלק שהיו בצום.

ואולי כי היה נס גלוי ביום יג' שבכל הערים בכל 127 מדינות, שהצליחו היהודים להרוג בלי שום הפרעה, ככתוב **ואיש לא עמד בפניהם או לפניהם**, שהכוונה שאפילו לא הייתה התארגנות מצד הרבים שהם כל הגויים הרבים

ומדוע ואיך התעוררו היהודים לקבל את התורה בימי מרדכי ואסתר מתוך אהבה ושמחה, יתכן שזה קשור לדברי רש"י בתחילת העשרת הדברות, על הפסוק "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" ד"א לפי שנגלה בים כגבור מלחמה ונגלה כאן כזקן מלא רחמים שנא' (שמות כד) "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר" זו הייתה לפנינו בשעת השעבוד "וכעצם השמים לטוהר" משנגאלו.

והנה בזמן שהמן ניסה לשכנע את אחשוורוש ואת הגויים להרוג את כל היהודים מובא **במדרש אסתר רבה ז'** יג' שטען להם שהיום ה' אלוקי ישראל זקן ואין בו כוח להציל

בשיעור שמסרתי לתלמידי המצוינים בכיתה ז' ת"ת תורת אמת ב"ב שאלתי מה הכוונה "שק ואפר יוצע לרבים", הרי מרדכי הלביש שק ואפשר במקום בגדיו הקרועים, ולא מוזכר שהציע את מיטתו בשק ואפר ברחוב העיר? וא"כ קשה להסביר שהכוונה שרבים הציעו מיטתם בשק ואפר? אם כבר שילבישו שק ואפר?

כמו כן מה הכוונה "יוצע", אם הכוונה שרבים הציעו מיטתם בשק ואפר שייכתב "רבים הציעו בשק ואפר"?

טהר לבנו – פורים

אבל גדולים ביראת שמים א"א לדעת, שהרי כלפי יראת שמים אפילו משה אמר שאינו יכול לדעת, ואולי משה אמר כן למרות שאם משיח מריח ביראת ה' כ"ש משה שהיה איש האלוקים, כי רצה להנהיג לדורות שיבדקו דיינים לפי ידיעת התורה כי בדורות הבאים קשה לדעת מי ירא שמים (בסתר ובגלוי).

ולפי זה מתוקים ונפלאים דברי מרן זצ"ל רביס בחכמה, שלרבים שהיו גדולי ישראל בחכמה הציעו להם ללבוש שק לעורר את הציבור בתפילה ותחנונים לבטל הגזירה הנוראה.

והתאבל על יוסף בנו שחשב שמת, לפיכך אינו זו לא ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות, **שבעת צרה גדולה לובשים שק, ואינו נוהג אלא מבני בניו גדולים,** והביא המדרש שמרדכי לבש שק ואפר.

וא"כ לא כל העם ולא כל הרוצה לבש שק, רק גדולי ישראל, ובשושן היו הרבה צדיקים גדולי ישראל, אבל יתכן שהם היו ענווים והתבטלו לעומת מרדכי גדול הדור, אבל הציבור הציעו לכל הרבים שהיו גדולים בחכמה שגם הם למרות ענוותם שינהגו כגדולי ישראל וילבישו שק ואפר, ואולי הם סירבו מחמת ענוותם לכן לפחות הציעו שק ולא לבשו ויל"ע.

ומרדכי ידע את כל אשר נעשה – חידוש רש"י למה נגזרה הגזירה

להשתתף בסעודת המלך, בכל זאת בלי אונס הם הלכו לסעודה בכדי להתקרב למלך ולא לסרב לבקשתו, השלמה זו ברצון השלימה את החסר באונס ששמעו למלך להשתחוות לפסל, ולכן נגזר דינם עכשיו למות בגזירת המן.

וייהודי חסיד אברך יקר באוטובוס הוסיף לי, שיתכן הקב"ה המתין לעונש רק כאשר הקדים רפואה למכה ששם את אסתר כמלכה בבית אחשוורוש.

על כל פנים היות וחטאם הושלם על ידי שבאו מרצונם בלי אונס למלך לסעודתו שזה השלים את עונם שהשתחוו לצלם, כך גם עם ישראל השלימו את מתן תורה שהיה כביכול באונס שכפה ה' עליהם את ההר כגיגית שאם אינם מקבלים את התורה פה תהיה קבורתכם תחת ההר, כאן השלימו שקבלת התורה תהיה באהבה מתוך רצון ושמחה ככתוב קיימו וקבלו משמחה וברצון ואהבה בלי כפייה.

כתב רש"י ומרדכי ידע - בעל החלום אמר לו שהסכימו העליונים לגזירה להשמדת העם היהודי, לפי שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר ושנהנו מסעודת אחשוורוש.

ונשאלת השאלה מה הקשר בין העבירה שעם ישראל השתחוו לפסל של נבוכדנצר ששימש עבודה זרה, לבין העבירה הקלה לכאורה בהרבה מעבודה זרה שנהנו מסעודת אחשוורוש?

ואולי הרעיון הוא כפי שכתבתי בספרי מספר פעמים, שעל אונס הקב"ה מתחשב אפילו בעבירות החמורות אין הורגים יהודים שעבר על 3 עברות החמורות באונס למרות שהיה עליו החובה למסור נפש על 3 מצוות חמורות.

ולכן עם ישראל לא נענשו על שהשתחוו לצלם של נבוכדנצר במשך שנים, כי זה היה באונס כי המלך גזר מוות לכל מי שלא ישתחוה, אבל ברגע שעם ישראל מרצונם גם בלי אונס למרות הזהרותיו החמורות של מרדכי שאסור

כל הפושט יד נותנים לו – בדרך דרש

**כל הפושט יד נותנים לו,
אנא פשטו את ידיכם לעשות שלום במשפחה
ולסלוח לחברים שפגעו בכם,
ואז ה' יסלח לכם ויתן לכם את מבקשכם.
ולפי זה מובן שיום כיפורים הוא כפורים
כי בפורים יש מחילה וכפרה מאת ה'
שמוחל וסולח עוונות עמו ישראל
בזכות מצוות הפורים
משלוח מנות ומתנות לאביונים
שמטרתם להרבות שלום ואחוה בעם ישראל.**

ושלום זה ומחילה וכפרה זו באה מתוך משתה ושמחה, וששון ויקר לעומת יום כיפורים שהמחילה באה מתוך צום, ויום תפילה ותחנונים.

ופושט אני את ידי בבקשה – אנא תנו בידי להדפסת ספרי

"וטהר לבנו" 6 כרכים, כאשר 2 כרכים כבר נתרמו חסר

שמות/ויקרא/במדבר/דברים

וכן את הדפסת "הגדה של פסח" - 0527120333

אליך יהודי יקר, שבליבך יוקדת אש קודש, בקשתי אליך עזור נא לי להדפיס את הגדה של פסח "וטהר לבנו", לחלוקה חינם בבתי כנסת בבני ברק לחיזוק הרבים.

ומי לנו כשר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, שלאחר מספר חודשים שהספר היה אצלו נתן הסכמה נדירה לספר, וכך כתב "גם אני מצטרף להברכה, כי הספר מעורר מאוד לראת שמים ומידות טובות וללימוד התורה"

*ד"ר יצחק קרמל ז"ל מצטרף להפניה כי בספר מיוחד מאד איך נאמר חיים ואמונה טוהר
ואימון הגורו יצחק קרמל ז"ל מצטרף להפניה כי בספר מיוחד מאד איך נאמר חיים ואמונה טוהר
ג"ר יצחק קרמל*

לא "מסוגל לעורר" אלא "מעורר מאוד"!!!

והזמן קצר והמלאכה מרובה.

אנא תרום כפי יכולתך, וביכולתך לקבל מספר הגדות חינם כפי ערך תרומתך, למשל אם כל הגדה תעלה 23 ₪ (זה המחיר להדפסה של כמות קטנה יחסית) ותרמת 100 תוכל לקבל 5 הגדות, (בנקודות איסוף בבני ברק או באשדוד או בראשון לציון או באשקלון).

אנא התקשר ותזכה להיות שותף למצווה
יוחנן ריינר 0527120333